Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 13(731) KAINA 15 ct. MONTREAL, 1961 m. KOVO-MARCH 29 d. PRICE 15 ct. XXI METAI

Sovietinė agresija veda į 3-ą karą

VAKARŲ PASAULIS IŠGYVENA PERSILAUŽIMO MOMENTĄ, KURIS NULEMS ATEITĮ

Kennedy su Macmillanu susitarė dėl Laoso. —
Pravda reikalauja dėl Laoso derybų. —
Seato pradėjo Bangkoke pasitarimus. —
Prancūzija pradeda derybas dėl Alžyro ateities. —
Rusija ignoruoja Jungtines Tautas. —
Konge krizė tęsiasi grėsmingai. —
Angoloje teroras. —
Amerika po dviejų mėnesių iškels į erdves žmogų. —

SOVIETIJA, pasiryžusi užkariauti visą pasaulį, nuosekliai ir ryžtingai siekia tikslo. Ji, žinodama Vakarų nesutarimus ir negreitą jų reagavimą į agresijos veiksmus, apčiuopia silpnesnes vietas ir smogia. Kol vakarai susipranta, sovietija jau užkariauna ištisus plotus, užgrobia ištisas valstybes.

Paskutiniu laiku

SOVIETINIS AGRESORIUS PUOLA LAOSĄ IR KONGĄ

Dėl Laoso Vakarai, svarbiausia JAV susirūpinimu, daro žygius, bet ne tiek ryžtingus ir ne tiek efektingus, kad agresorius būtų priverstas rimtai skaitytis su Vakarų veiksmais. Agresorius todėl pastoviai eina pirmyn.

Vakarai susirūpino tiktai dabar, kai sovietija Laosą jau baigia užimti. JAV iniciatyva sušauktas Azijos prietvakarių saugumo organizacijos — SEATO — susirinkimas Tailndo sostinėje Bangkoke, kur dalyvauja 8 valstybės: JAV, DB, Pakistanas, N. Zelandija, Filipinai, Tailandas, Australija ir Prancūzija.

AMERIKA VEIKTŲ VEIKSMINGIAU,

bet Prancūzija, užsiėmusi savo reikalais, o Did. Britanija iš viso netekusi gyvybingumo, geriau linksta nusileisti ir pasiduoti, negu kovoti.

Vis dėlto, JAV skatinama, ir jausdama pavojus sau, Maskvai, kuri faktinai vadovauja karui Laose, pasiuntė notą ir

SIŪLO SUSTABDYTI LAOSE KARĄ.

Maskvos diktatūra, tur būt daugiau paveikta to, kad JAV pasiuntė Laoso kryptimi savo laivyną ir Laoso pasienyje jau nutūpdė dalinį helikopterių, per „Pravdą" pasisakė, kad ji sutinka deretis dėl karo, kurį ji Laose veda, paliaubų. Tam tikslui „Pravda" siūlo tarptautinę konferenciją.

Tat atrodytų, kad JAV prezidento Kennedy pasiūlymas tartis dėl karo paliaubų Laose lyg ir priimamas tuo pagrindu, kad Laosas liktų nepriklausoma valstybe, bet „neutralia" ta prasme, kad jos valdžioje dalyvautų bolševikai.

Tačiau

LAOSO PROBLEMA NE VIENINTELĖ

taikai išlaikyti. Problemų yra daugiau.

KONGO valstybėje didelė suirutė. Gresia visiška ūkinė katastrofa ten, kur Maskvos remiami šeimininkauja lulumbininkai. Bet čia Vakarai daro nieko neveikia, o ką veikia, tai prieš Vakarų interesus ir prieš Kongo laisvę.

KONGO LAISVĖS PROBLEMA

iškyla visu aštrumu ir atviru mu. Maskva, įsiskverbusi į Afriką per Egiptą, kuriam stato Nylo užtvanką, o ta priedanga yra Afrikon atvežusi daugybę perversmams ruošti specialistų ir Gizangai „patarėjų", dabar į Afriką gabena ginklus, karo amuniciją, katui vesti specialistus ir pro šią urinę Kondo pusę yra jau prasiskverbęs toli į Kongo teritoriją. Vakarai šito dar nemato... Tat yra faktas, kad

MASKVA NEVARŽOMA GALI IGNORUOTI JTO.

Faktinai gi Maskva, JTO priedangoje, skverbiasi į Kongo, o šiojo pastangas atlaikyti nepriklausomybę JTO atstovai dabar tiktai paraližuoja ir stabdo.

ALŽYRO reikalai geriau eina pirmyn, nes sukilėliai sutiko deretis su Prancūzijos vyriausybe, ir derybos pradedamos šią savaitę. Tačiau

AFRIKOS PROBLEMOS

tuo nesibaigia. Jų kasdien atsiranda vis naujų ir jų atsiras dar daugiau, ypač, kad sovietija, nukreipusi visus savo agitacijos smaigalius prieš Ameriką, veda nepaprastą agitaciją net ir Angoloje, kurią valdo ne JAV, bet Portugalija. Ir ten sovietinės propagandos dėka, pradėtas

TERORAS PRIEŠ BALTUOSIUS.

Iš probolševikiškų vadų valdomų sričių į Angolą skverbiasi ginkluotos juodukų gaujos ir skerdžia baltuosius. Tai nevadinama diskriminacija, o išsilaisvinimu...

KITOS ŽINIOS

— JAV po dviejų mėnesių ruošiasi į erdves siųsti žmogų.

— Lumumbininkai buvo suėmę 30 misionierių, kuriuos kalėjime išlaikė 30 dienų.

— Kennedy su Macmillanu sekmadienį tarėsi 3 su puse valandos.

— JAV, darydamos kitus žygius, pareiškė, kad Laoso laisvę gins.

— Quadros kryžkelėje — jis bendradarbiausiąs ir su JAV ir su „socialistinėmis" valstybėmis.

— JAV sekr. D. Rusk pareiškė, kad patirtis rodo, jog reikia būti ginkluotiems, nes pasirodė, kad viltys taikiu būdu spręsti tarptautinius santykius per JTO nepasiseka.

— Kennedy pasiūlė 5 metų planą Amerikos kontinentui išvystyti.

— JAV kongresas praplėtė įstatymą padėti bedarbiams.

— Londone renkasi 10-ties valstybių atstovai tartis dėl ekonominių reikalų.

— Bellevilleje, Ont., gangsterių pagrobtas berniukas 10 m., rastas mūške pririštas prie medžio sušalęs.

— Montrealio dienraštis „La Presse" paskelbė anketą ir paklausė skaitytojus dėl Quebec'o ateities. Iš 11,000 atsakiusiųjų į anketą 45% pasisakė už atsiskyrimą nuo Kanados, mažiau už susijungimą su JAV.

— Londone nuteista sovietinių šnipų gauja po 20 ir 25 metus kalėjimo.

— Paryžiuje pagautas su medžiaga rankose sovietinis šnipas, Lenkijos karo atstovas pulk. Michalski.

A. † A.
ZOFIJAI GENIENEI
staiga mirus, jos vyrą
IGNĄ
ir sūnus
ALGĮ, SAULIŲ IR ALBERTĄ
nuoširdžiai užjaučiame.
V. A. Skaržinskai, Vl. Mockus ir Z. Girdvainis.

Mielą
ELENĄ VANAGIENĘ IR VYRĄ VLADĄ,
jos brangiai sesutei,
A. † A. ROŽEI LINGYTEI,
Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi
Gričių ir Šimonėlių šeimos.

VELYKŲ ŠVENČIŲ PROGA SVEIKINAME VISUS NL BENDRADARBIUS, SKAITYTOJUS, RĖMĖJUS PLATINTOJUS IR VISUS LIETUVIUS, LINKĖDAMI LAIMINGOS ATEITIES. **NL.**

KAS NAUJA KANADOJE

ORGANIZUOJAMA VISŲ BENDRA KOVA SU NEDARBU

Valdžios iniciatyva kovo 15 d. Ottawoje buvo sušaukta speciali darbų išvystymo ir nedarbo mažinimo reikalu konferencija, kurioje dalyvavo prekybos ir pramonės ministeris Hees, darbo min. Starr, pramonės apsijungimų ir darbo sąlygų atstovai.

Buvo svarstytas klausimas, kaip visų bendromis jėgomis ir pastangomis galima būtų pagyvinti visokį ūkinį pagyvėjimą ir pakilimą. Ši mintis yra paimta iš Europos, kur veikia tam tikslui tarybos ir kurių veikimas duoda gerų vaisių.

Konferencijos dalyviai nutarė sudaryti tam tikslui bendrą komitetą, kurio priešakyje atsistojo Canadian Manufacturers Ass. pirm. T. R. McLagan ir Canadian Labor Congress pirm. Cl. Jodoin. Šis komitetas bendradarbiaus su anksčiau jau sudaryta gamybinio gumo taryba, kurios pirmininku yra Atlas Steels Ltd. pirm. G. De Young. Šio atstovaujamon organizacijon įeina visų pramonės šakų atstovai. De Young tais reikalais jau lankėsi Europoje ir ten apsipažino su panašių orgnizacijų veikimu.

Turima vilčių, kad šis komitetas galės padėti išjudinti ūkinį šalies pagyvėjimą ir sumažinti nedarbą

KANADA JAU PAKELIUI Į NAUJUS FEDERALINIUS RINKIMUS

Konservatorių partijos suvažiavime, Ottawoje, min. pirm. J. Diefenbaker pareiškė, kad nauji Kanados federaliniai rinkimai vyks kovoj laisvos konkurencijos su socializmu, kuris pasisako už diriguojamąją ekonomiją.

Diefenbaker sako, kad naujai besikurianti iš socialdemokratų (CCF) partijos ir profesinių sąjungų partija, o taipgi ir liberalai savo suvažiavime iškėlė socialistinę programą, kuria patys liberalai žymiai pakrypę į kairę. Tat susidūrus programoms, rinkiminė kova vyks šūkiu: Ar Kanada turi išlaikyti laisvos konkurencijos sistemą ar ją turi pakeisti socializmas?

Pirmininkas, žinoma, rinkimų akivaizdoje, perdėjo programas sustatydamas kontrastingai priešpriešiais, nes faktiniai liberalų ūkinė politika mažai kuo tesiskiria nuo konservatorių.

Min. pirm. nekalbėjo apie rinkimų data, iš ko daroma išvada, kad konservatoriai prieš laiką neskelbs rinkimų.

AUGA VALSTYBĖS BIUNDŽETO DEFICITAS

Finansų min. Fleming parlamente paprašė finansiniams metams baigti 1/8,205,741 dolerių papildomų sumų. Paaiškėjo, kad valstybės išlaidos pakilo iki 6 miliardų 670 milionų, 273 tūkstančių dol. Sekančiais metais išlaidos dar daugiau padidės. Tokios didelės išlaidos biudžetui sudaro deficitą.

YUKONO SRITIES IŠVYSTYMUI

ruošiami planai ir projektuojami darbai. Jau suprojektuotas naujas kelias nuo Lake - Ross River iki Flat River. Jo statyba bus pradėta balandžio 1 d. ir baigta 1963 metais. Federalinė valdžia šio kelio statybai paskyrė 1,947,000 dolerių. Trečdaliu tos sumos prisidės kasyklų kompanijos, kurios ten turi savo įmones. Kelio ilgis — apie 150 mylių.

MAŠINŲ FONDO VAJUS

SLA 123 kuopa,
Montreal 100.00

Montrealio Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kuopa Montrealyje, įvertindama NL pastovią tarnybą SLA organizacijai ir atsižvelgdama, kad NL laikraštis yra nuolatinėje lietuvybės tarnyboje jau 20 metų, nutarė nupirkti šerų už 100 dolerių. Po šaulių kuopos tai yra pirma orgainzacija, kuri gražiai paremia savosios, lietuviškosios, spaudos reikalus.

Rakauskas Anthony,
Montreal 20.00

P. A. Rakauskas, žinodamas, kokį svarbų vaidmenį vaidina lietuviškoji spauda mūsų gyvenime, NL Mašinų Fondui paskyrė 20 dol.

Visiems vajaus dalyviams nuoširdžiai dėkojame ir prašome atsiliepti daugiau tautiečių.
Spaudos Bendrovės „Neprik lausoma Lietuva" Valdyba.

Naujienos iš pasaulio sostinės

PRAPLĖSTOJO VLIKO PREZIDIUMO POSĖDY,

pirm. dr. A. Trimakas ir sekr. H. Blazas painformavo apie politinę padėtį ir Vliko veiklą. Buvo konstatuota naujosios JAV administracijos politinė kryptis — platūs užsimojimai, kuriuose aiškios vietos pavergtųjų tautų atžvilgiu, dar sunku įžvelgti. Tačiau kaikurių klausimų radikalesnis sprendimas, reikėtų įvertinti, kad bet kurių kitų tautų kaina, tariamos taikos su Sovietais nebus siekiama.

Dabartinėmis sąlygomis gludinami santykiai su Pabaltiečiais ir siekiama paruošti ir išleisti platesnę bendrą deklaraciją pasauliui, apie sovietišką kolonializmą okupuotuose Pabaltijo kraštuose. Buvo pritarta greitu laiku sušaukti Vašingtone veiksnių konferenciją ir tai konferencijai aptarta darbų tvarka. Buvo sudaryta patariamoji politinė komisija Vašingtone, į kurią įėjo dr. J. Pajaujis, Dr. D. Krivickas, dr. V. Viliamas, dr. A. Šuziedėlis ir jie dar vieną kitą jau nesnį asmenį pasikvies.

Buvo sudaryta informacinė komisija į kurią pakviesti dr K. Ostrauskas, V. Banelis, A. Škėma, A. Budreckas (stud.) ir A. Gražiūnas.

GOMULKA SMARKIAI SUSIKIRTO SU KARDINOLU WYSZYNSKIU

„Velnias stiprus, bet žmogus jam nenusileis"...

Lenkijoje vyksta priešrinkiminė kampanija. 1957 metais eidamas į rinkimus, Gomulka paleido iš kalėjimo kardinolą Wysszynskį, kelis vyskupus ir daugelį kunigų. Buvo sudarytas valdžios su bažnyčia susitarimas, ir kunigija paragino žmones dalyvauti rinkimuose, kas ir įvyko.

Dabar Gomulka griebiasi naujos taktikos. Šeštadienį Gomula mitinge Varšuvoje apkaltino bažnyčią, minedamas jos priešakyje Popiežių, kad ji prieš komunizmą veda kovą. O tuo tarpu, sako Gomulka, Lenkijoje niekas bažnyčios nepersekioja, ir ji gali laisvai veikti.

Tuč tuojau, sekmadienį, į Gomulkos kalbą, pamokslo metu bažnyčioje atsiliepė kardinolą Wyszynskis. Jis pasakė, kad nė vieno karto niekas jam nenurodinejo, kaip jis turi vesti bažnyčios reikalus Lenkijoje. Atsakydamas Gomulkai dėl tariamos bažnyčios laisvės, kardinolas suminejo visą eilę faktų, kaip bažnyčią ir tikintieji yra Lenkijoje persekiojami ir kaip vedama antireliginė kampanija. Gomulkai ir visai valdžiai kreipdamas savo žodžius, kardinolas Wyszynskis pasakė: „Sakau jums, cezariai, lenksitės jūs savo Dievui ir vienam jam tarnausite. Velnias yra galingas, bet žmogus jam nenusilenks"...

Atrodė, kad po šio susikirtimo, įvyks dideles permainos, ir Gomulka pats vienas imsis valdyti Lenkiją bolševikiškų Maskvos būdu. Bet, padėtis palikta ta pati, kokia buvo ligšiol, nes kandidatų į Lenkijos seimą išstatytas toks pat santykis — ir bolševikų ir katalikų, kaip ir buvusiame seime. Gomulka nedrįso pats vienas imtis atsakomybės už Lenkijos likimą.

PARAPIJOS ŽINIOS

— Niagaros pusiasalyje policija susekė gaują sukčių, kurių vadovybė yra Sicilijoje, Italijoje. Gaujai priklausė žymias mens..

— pareigas valstybėje turi as

— Genevoje vykstančios derybos dėl atominių bandymų sustabdymo JAV pasiūlė nuolaidas, o Rusija atsitraukė atgal, ir reikalavimus padidino.

— Kennedy paprašė kongresą 7 miliardų dolerių penkerių metų laikotarpiui padėti atsilikusioms tautoms.

— JTO įvyko Stevensono susikirtimas su Gromyka, nes nori Jungtinių Tautų stipybės, o Gromyka siekia jas sugriauti.

— Kennedy spaudos konferencijoje atvirai pasakė, kad Laose veikia jėgos iš užsienio, kurias ginkluoja Rusija.

— Gromyka pirmadienį lankėsi pas Kennedy Laoso reikalais.

BRAZILIJA SUSTABDĖ DIPLOMATINIUS SANTYKIUS SU LIETUVA

D. G. Jonui Kardeliui, Nepriklausomos Lietuvos Redaktoriui,

Pranešu, kad Braziilijos vyriausybės sprendimu, Brazilija sustabdo diplomatinius santykius su Lietuva ir nuo 1961. III. 11 dienos nebepripažįsta Lietuvos Pasiuntinybes Rio de Janeire bei Lietuvos Konsulato Sao Pauly oficialaus veikimo.

To mes laukėme nuo vasario mėn. pradžios, kai spaudoje (II. 3 d.) buvo pasirodęs prezidento Janio Quadros įsakymas. patikrinti, ar yra Pabaltijo valstybių atstovybes prie Brazilijos vyriausybes ir, jei yra, atšaukti kredencialų pripažinimą. Tačiau tokioj poliziškoj formoj paskelbtas įsakymas sukėlė labai daug spaudoje pasipriešinimo iš brazilų visuomenės simpatijų pabaltiečiams. Prieš tą įsakymą buvo kovojama. Brazilijos vyriausybė pripažino Lietuvos okupaciją tik de facto, ne de jure). tačiau prezidentas laikėsi savo ir III. 13 d. Lietuvos atstovui buvo įteiktas oficialus vyriausybės raštas.

Pranešdamas tą mums labai skaudžią žinią aš, kaip buvęs Lietuvos Pasiuntinybės Rio de Janeiro sekretorius ir Kultūros sk. vedėjas, laikau savo malonia pareiga nuoširdžiai padėkoti jums, Bičiuli Redaktoriau, už didelę moralinę paramą mūsų bendrame Tėvynės labui darbe.

Petras Babickas.

Aukodami šalpai padėsime ateities Lietuvai išlaikyti daugiau sveikų ir darbingų lietuvių.

KANADOS CBC TARNYBA

per 10 metų papenkiagubėjo ir dabar turi 7,049 tarnautojus, kurie gauna po 4,800 dol. per metus ir visi drauge 34,302,312 dol.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! **For liberation of Lithuania!**
Už ištikimybę Kanadai! **For loyalty to Canada!**

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"
Redaktorius Jonas Kardelis.
DOminic 6-6220

7722 George Str., LaSalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams:		Yearly Subscription Rates:	
Kanadoje	$ 5.00	Canada	$ 5.00
Amerika ir P. Amerika	$ 5.50	America & S. America	$ 5.50
Visur kitur	$ 6.00	Other Countries	$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

BRANGŪS LIETUVIAI, VISIEMS DŽIAUGSMINGO ALIELUJA!

Šiomis dienomis ir žmonių sielose, ir bažnyčių erdvėse, ir šeimų židiniuose skamba džiaugsmo ir didelės šventes aidas. Savo žodžiais, mirtim ir prisikėlimu Kristus davė atsakymą į didžiausius žmogaus gyvenimo ir mirties klausimus.

Nemokėtum švęsti Velykų, ir būti Kristaus sekėjais pasi savindami tą džiaugsmą uk sa vo šeimoms ar sau. Per mus, Kristaus pavyzdžiu, jis turi pa siekti ir abejojantį keleivį ir klystančią samarietę ir Kristui nusikaltėlį jo niekintoją ir kan kintoją. Kristaus pavyzdžiu, su pagarba ir meile kiekvie nam žmogui, skelbkime atpir kimo ir atleidimo tiesą, skelb kime visam pasauliui, ką ran da savo sielai mylintieji ir se kantieji Kristų.

Visus lietuvius nuoširdžiai sveikindamas visiems linkiu, kad Velykų ryto džiaugsmas, kuris aną rytą buvo Marijos, apaštalų ir visų Kristaus drau gų, pripildytų visų širdis ir na mus. Alleluja!

Jūsų Kristuje
† Vysk. V. Brizgys.

VELYKŲ PAŽADAS PASAULIUI

Kas neaklas istorijai, tam Velykos padvelkia įstabia kri kšionybės galia ir gaiva. Tik užmeskime akį į Kristaus reli gijos pradžią. Kur ji atsiran da? Mažoje okupuotoje taute lėje Romos imperijos pakraš tyje. Kas ją platina? Saujelė paprastų, niekuo nepasižymin čių žmonių, vedamų tokio pat bemokslio kaimiečio žvejo. Vienoje senoje lietuvių gies mėje yra šitokie žodžiai: „Pet reli, žveji, ką tu padarysi? Tūkstančių žmonių viens neiš mokysi!" Bet va, praeina vos keliolika dešimtmečių nuo pir mųjų Velykų, ir to Petrelio žvejo nešamas tikėjimas jau gaivalingai užliejęs visą Vidur žemio jūros baseiną!

Užsispyrusi ir kruvina buvo pagonių reakcija. Tačiau kad ir kaip bando krikščionybę už gniaužti ir nušluoti nuo žemės paviršiaus, Tertulionas jau po pusantro šimtmečio gali jiems rašyti: „Mes tik vakar atsira dome, ir jau pripildėme pasau lį. Mus rasite savo tarpe visur: *miestuose, salose, tvirtovėse,* kaimuose, netgi kariuomenės stovyklose, rūmuose, senate, Romos miesto forume. Jums paliko tik viena vieta, kur mū sų nerasite — jūsų šventyklo se!" Veikiai ateina metas, ka da visa romėniškoji Europa bepažįsta tik vieną tikėjimą— krikščionybę. O tosios princi pai įkvepia, pergeria ir neša visą kultūros gyvenimą. Kiek vienas istorikas patvirtins fak tą, kad Vakarų kultūros šak nys yra suleistos į krikščiony bės dirvą.

Naujaisiais šimtmečiais — didele dalimi dėl pačių krikš čionių kaltės — susiformavo civilizacija, nusigręžusi nuo Kristaus Gerosios Naujienos. Nūdien ji išvysta, prie kokios katastrofos yra priėjusi. Mane be Dievo susikursianti žemėje dangų — susikūrė pragarą. Pradėjo, pažadėdama brolybę — baigė lavonų stirtomis ir kraujo klanais. Pradėjo, skelb dama laisvę — baigė šimtais koncentracijų stovyklų. Pradė jo, trimituodama žmogaus tei ses — baigė tuo, kad šiandien teisės vargu bepaisoma, jei už jos nestovi kumštis.

Ką matome vietoj žadėtos laimės? Smurtą, nepasitikėji mą, silpnesniojo išprievartavi mą, sutarčių laužymą. Jungti nių Tautų tragikomediją. Ir vi sus slėgia baimė — baimė to, kas buvo, ir dar didesnė baimė to, kas dar gali ateiti. Trum pai, regime nuo Dievo nusi *gręžusios žmonijos tragediją,* bankrotą. Maritainas turi pa grindo konstatuoti: „Jeigu da lykai ir toliaus eis ta kryptimi, žemėje netrukus bebus galima gyventi, Aristotelio žodžiais, vien dvasioms ir žvėrims, ne žmonems!" Tokia dabartinė žmonija: purvinu, kraujuotu veidu, nuženminta, susigėdusi, išsigandusi savo padėties, gra baliojanti, į ką galėtų atsi remti.

Galbūt niekad žmonija nesi jautė taip tragiškai nelaimin ga. Tačiau drauge ji niekada nebuvo tokia graži — graži tuo sūnaus palaidūno grožiu, sėdinčio pakelėje ir verkian čio. Kaip tik dėl tos klaikios tuštumos ir nevilties, į kurią įbrido ir nebegali išsikrapšty ti, ji niekad taip nesiilgėjo Die vo. *Jokia kita karta taip aiš* kiai nebuvo pamačiusi, patyru si ant savo pačios kailio, ko kie teisūs yra apaštalo Petro žodžiai: „Neduota žmonėms kito vardo po dangumi, kuris juos išgelbėtų, kaip tik Kris taus".

Pagrįstai keletą metų prieš savo mirtį Pijus XII nusakė dabartinę žmonijos padėtį vie nu pilnu vilties žodžiu — pava saris. Sudužę ledai, šaldę žmo nes evangelijai. Aišilusi žemė priimti Kristaus Gerąjai Nau jienai. Nebūtų krikščionims di desnės gėdos, kaip neišgirsti laiko balso ir į tą žemę nesėti tūkstančių žmonių sąmoningai ir milionų nesąmoningai trokš tamos Kristaus šviesos. Jei mes, šviesos vaikai, nesėsime į ją krikščioniškųjų principų grūdo, *mūsų vietą užims tam* sos vaikai, jau dabar velnišku pasišventimu berią savo pra gaištingą sėklą.

Taigi, Velykų varpai krikš čioniškąjai sąmonei skamba džiaugsmu ir atsakingumu. Krikščionybė atėjo į senatvę paliegusį, merdintį antikinį pa saulį ir atnaujino žemės veidą, sukūrė Vakarų kultūrą.. Tai pripildo mūsų širdį džiaugs mu. Krikščioniškųjų principų *jėga gali būti atnešta ir į bai* giantį save patį užsmaugti mo dernųjį pasaulį, tuo sukurti naują erą. Tai pripildo mūsų sąžinę atsakingumu.

Velykų Kristus, prieš ženg damas į dangų, įsakė eiti į visą pasaulį ir skelbti evangeliją vi sam sutvėrimui. Būti krikščio niu reiškia kietu ryžtu ir di *džia ištverme vykdyti tą Prisi* kėlusiojo įsakymą — pergerti visą pasaulio gyvenimą evan gelijos principų gaiva. To iš mūsų laukia Kristus! To iš mū sų reikalauja laiko balsas! To kaip tik bijo mūsų priešai!

Anicetas Tamošaitis, S. J.

M. Augštaitis.

Išsigando knygų

LIETUVOS OKUPANTAS NERAMUS

Po II Pasaulinio karo masko liai - bolševikai sau pagrobė, aneksavo Mažąją Lietuvą — lietuvių prūsų nuo amžių gyven tas žemes. Tas lietuvių žemes pavadino maskoliškuoju vardu — Kaliningradskaja oblast (sri tis). Savo didžiojoje enciklope dijoje, kuri pilna visokių istori nių klastojimų, apie Mažąją Lietuvą — dabar Kaliningrads kaja Oblast — parašė, kad ta sai kraštas nuo amžių buvęs maskolių apgyventas. Prūsų že mės visus lietuviškus pavadini mus pakeitė grynai maskoliš kais pavadinimais, lyg ten lietu vių niekad negyventa. Pvz., Til žės miestas pavadintas So vietsk, Karaliaučiaus miestas— Kaliningrad ir tt. Net upių, eže rų vardai ir tie pakeisti masko liškais. Lietuvių prūsų žemėse neliko jokio lietuviško pavadini mo. Nebėra ten ir lietuvių prū sų gyventojų: jie dingo, o į jų vietą privežė Maskvos kolo nizatoriai šimtus tūkstančių ru dabarzdžių burliokų.

Bet okupantas vis dėlto nėra mus, nes istorijos šaltiniai pa sako, kurios žemės buvo prūsų lietuvių gyvenamos nuo amžių. Tad reikia ir istorijos šaltinius išrauti, juos pakeisti suklasto tais, melagingais, kad ateityje niekas nebežinotų apie lietu vius prūsus. Štai pora istorijos klastojimo faktų, kuriuos kiek vienas lietuvis turi gerai įsidė mėti. Po II Pasaulinio karo prof. Pakarklis buvo išleidęs Lietuvoje labai įdomią knygą, kaip vokiečiai kryžiuočiai vai dė užkariautus lietuvius prūsus. Toje knygoje buvo paskelbti šimtai istorinių dokumentų, ku rie aiškiai kaip ant delno rodė, kad lietuvių prūsų anais kry žiuočių laikais buvo gyventa iki Vislos upės, kad visa buvu sioji Rytų Prūsija — tai lietu vių prūsų nuo amžių žemė.

Išsigando maskoliai okupan tai, kurie visas lietuviškas že mes į pietus už Nemuno upės jau buvo pasisavinę, kaip neva slavų žemes. Prof. Pakarklio knyga, kurioje buvo paskelbti senų laikų dokumentai, pirštu prikišamai rodę, kad maskoliai istoriją ir savinasi lietuviu prū sų žemes. Gi prof. Pakarklio knyga, vos tik pasirodžiusi, din go kaip ugnyje. Niekur jos Lie tuvoje nė su žiburiu, nė už jo kius pinigus nebesurasi: Masko liai tą knygą ne tik sunaikino, bet šiandien jau įžuliai tvirtina, kad tokios knygos niekad išvi so nėra buvę.

Vis dėlto melagiams ir apga vikams nepasisekė: vienas kitas prof. Pakarklio tos knygos eg zempliorius buvo kažkuriuo ste buklu pralindęs pro geležinę už dangą į laisvąjį pasaulį ir štai 1960 m. Čikagos „Naujienos" beveik visą tą istorinę knygą *perspausdino.*

Ir štai kitas okupanto nera mios sąžinės faktas. Praėjusių 1960 m. pabaigoje buvo išėjusi Lietuvoje kita didoka 668 psl. istorine knyga: „Prūsijos val džios gromatos, pagraudenimai ir apsakymai lietuviams vals tiečiams".

Ši knyga, kaip ir minėtoji prof. Pakarklio knyga, paskel bė daugybę senų raštų, doku mentų apie lietuvius prūsus. Maskoliai, Lietuvos žemių gro bikai ir Lietuvos istorijos klas totojai, vėl išsigando naujos knygos. Ši naujoji knyga, vos pasirodžiusi Lietuvos knygy nuose 1960 m. pabaigoje, jau dingo; jos už jokius pinigus ne begausi. Lietuvos okupantas ir antrą istorinę knygą sunaikino, kad ateinancios kartos nieko ne išgirstų apie lietuvių prusų gy *ventas vietas.*

Naikino lietuvių tautą carų žandarai, visoki muravjovai ko rikai; dar žiauriau persekioja ir naikina lietuvių tautą, vagia mūsų nuo amžių žemes raudo nieji maskoliai.

Liūdna, kad šitie lietuvių tau tos budeliai kartais susiranda pačių lietuvių tarpe tokių, ku rie už judošiaus grašį parduoda savo protą ir sąžinę ir eina tal kininkauti lietuvių tautos nai kintojams.

PATARIA KANADAI GYVENTI SAVO PAJĖGUMU

James F. Coyne, Kanados *Banko (Bank of Canada)* val dytojas, apie Kanados finansi nę padėtį ir specialiai apie san tykį užsienio prekybos su au gančiu šalies deficitu, kelia bal są dėl to, kad „*mes negalime* ti kėtis visada ir ateity pirkti pre kes iš užsienio didesnėj sumoj, negu mes patys parduodame". Kanadiečiai arba „turi įsivesti suvaržymus dėl įvežamų pre kių, kurios eina suvartojimui" — griežta programa vartoto jams, arba „mes privalome ap sirūpinti tomis pačiomis prekė mis ir patarnavimais" paimo mais iš kanadiškų šaltinių, tas reikštų padidinti darbus Kana dos darbininkams.

Dėl to pinigai turi būti nu kreipti nuo mūsų reikalų ir no rų patenkinimo daromų išlai dų (daug pinigo užmokama už importuotas prekes ir dėl to di dinamas prekybos deficitas). Vieton to Mr. Coyn patarta, kad tie pinigai turėtų eiti pre kių gamybai didinti ir tų visų *patarnavimų, kurie reikalingi* Kanados rinkai. Tokiu būdu pa naudoti pinigai didins Kanados visą ūkį ir su laiku pagerins ir pakels gyvenimo lygį. Šis kapi talas *turi ateiti iš mūsų santau* pų, o neturi būti skolintas iš už sienio.

A. E. Grauer, British Colum bia Power prezidentas nuo va karinių krantų, norėtų atideti tolimosios šiaurės resursų nau dojimą, prie kurių priėjimas rei kalauja pinigų iš viešųjų fondų, ir norėtų koncentruoti viską vie tovėse, esančiose arčiau gyvena mųjų centrų. Grauer deklaruo ja, kad Kanada privalo 60 me tais ieiti į „Kanados - Amerikos verslo sandėrius, kurie būtų daugiau realistiniai ir pastoves ni". Dabartiniu metu mūsų kraštas yra tarp dviejų spaustu vų: tarp Jungtinių Amerikos Valstybių, kurios praktikuoja ūkį didelės skalės gamyboje, ir tokių kraštų, kaip Japonija, ku ri turi ne tik žemiausį darbinin kų atlyginimą, bet kartu vis di *dina ir gerina pagaminimo bū* dus, gamybos kokybę ir paskir tį.

R. M. Fowler, Canadian Pulp & Paper Association Pre zidentas, kalbėdamas apie dar bo sąlygas sako: „Yra sveika, kad turėtų būti kieta ir gyva konkurencija ir kova tarp vado vybės ir darbininkijos. Bet visa problema glūdi tame, kad bū tų išlaikyta „taiki konkurenci ja" ir nebūtų prieita prie žiau rių konfliktų, kur nukentėtų ir vadovybė ir darbininkai, o ga lutinėj sąskaitoj ir Kanados ūkis".

Claude Jodoin, *Canadian La* bour Kongreso Prezidentas, at naujina savo ankstyvesnį pasiū lymą, kad turi būti vadovybės ir darbo konferencijos „aiškinti konfliktų sritis, kurios jau da bar yra, ir siekti tokių metodų, kurie išvengtų nesusipratimų ir didintų susipratimą". (CS).

A. † A.

PONIAI SOFIJAI GENIENEI

tragiškai mirus, skaudaus liudesio valandoje jos vyrui

IGNUI GENIUI

ir šeimai —

ALGIRDUI, SAULIUI IR ALBERTUI,

reiškia gilią užuojautą.

Sault Ste. Marie, Apylinkės Valdyba.

K. L. BENDRUOMENES REIKALAI

KLB KRAŠTO VALDYBA

Gavo iš apylinkių:
Toronto — VII Lie.
Dienos 50% pelno $799.47
Hamiltono — solid.
mokesč. už 1960 m. $202.—
Delhi — solid. mokesčio
už 1960 m. $100.—

Viso $1,101.47

Nuoširdžiai dėkojame KLB Krašto Valdybos vykdomą darbą remiančioms apylin kėms.

Pr. Rudinskas,
KLB Krašto Vald. Iždininkas.

Vokiečiai galvoja apie ateitį

ĮSPŪDŽIAI IŠ KELIONĖS PO VOKIETIJĄ

Dabartinė Vokietija yra ne beta, kokia ji buvo prieš kele tą metų, kai miestai griuvė siuose miegojo, o daugelį lau kų tik arė ir sėjo tik vėjas. Ta da gyventojų aimanos del pra rastų artimų žmonių, namų ir turto siekė dangų. Dabar viso to nėra, ir aimanų nebesigirdi. Ant buvusių griuvėsių ir šalia griuvėsių pastatyti augštesni ir žemesni namai su mandriau siais įrengimais ir patogumais. Laukai išlyginti, apsėti. Kur tik akys užmato, visur žalia ir gražu.

Į Vokietiją nuvykęs, aš tu rėjau progos pabūvoti šiuose miestuose:

Bremene, Zevene, Hamburge, Mannheime, Schwezingine ir Heidelberge.

Kur tik teko lankytis, visur švaru ir tvarka pavyzdinga. Matyti, jog priežiūrima ir tvar koma stiprios rankos ir seka ma akylios akies. Vokietijoj il gesnį laiką teko pabūti Ham burge. Tad apie jį kiek pla čiau ir parašysiu.

Hamburgas yra milioninis pramonės miestas. Tur būt, dėl to jis daugiausia nuo karo audros ir nukentėjo. Jis buvo nuolat bombarduojamas. Turė jau progos tuoj po kapituliaci jos skersai ir išilgai po miestą pavažinėti. Tada ištisi kvarta lai buvo išdaužyti, išgriauti. Tik kur-ne-kur juose stūksojo bombos nepaliestas namas. Vietomis ant griuvėsių juo dais dažais buvo užrašyta, kiek ten žuvo žmonių.

Kiek nuo bombardavimo žmonių Hamburge žuvo, var gu ir šiandien kas gali tiksliai pasakyti. Spėjama, kad žuvo keliolika tūkstančių.

Kas matė Hamburgą tuoj po karo, tai dabar tiesiog ir pazin ti jo nebegali, — tiek jis pasi keitęs. Kur pirma buvo griu vėsiai, dabar stovi nauji namai. Per tą trumpą laiką jie pridy go lyg grybai po lietaus. Vi sur naujos dirbtuvės, krautu vės, bankai, restoranai ir kito kios įstaigos.

Karo pėdsakai baigia išnykti,

o kartu su tuo žmonės baigia pamiršti siaubingus karo per gyvenimus. Pradeda pamiršti ir kare žuvusius savo artimuo sius bei pažįstamus.

Besilankydamas tai vienur, tai kitur, nepraleidau progos pasikalbėti su vokiečiais apie karą. Daugelis nenori visiškai apie karą prisiminti, o juo lab jau kalbėti apie galimą karą ateityje. Tačiau turėjau pro gos susitikti ir su tokiais vo kiečiais, kurie sako, jog

dabartinė Vokietijos padėtis ilgai tęstis negali.

Jie prileidžia, kad ateityje ka ras gali būti neišvengiamas. Kad Vokietija atsidūrė dabar tinėje padėtyje, jie kaltina Ro osveltą, Churchilį ir kitus ka ro vadus. Esą, nereikėjo ru sais tiek daug pasitikėti. Da bar, sako, daugeliui akys at sidarė ir mato, kad dideli klai da padaryta. Bloga yra tai, kad *toji klaida jau laisvam pa* sauliui kainavo ir dar daug kainos ateityje, ypač jei ne bus atsisakyta nuo tūpčiojimo politikos. Primena jie maršalą Montgomery, kurio patarimai buvo atmesti. Girdi, jei tada būtų jo paklausyta, tai šian dien Berlynas nebūtų atskir tas ir būtų Vakarų Vokietijos sostinė. Būtų išvengta įtam pos, kuri kartina vokiečių gy venimą.

Iš visų suminėtų miestų il giausiai teko pagyventi Hei delberge. Tas senas istorinis miestas, pagarsėjęs savo uni versitetu, išliko karo nepalies tas. Daugelis jį vadina svetim šalių studentų miestu. Žinoma, taip nėra, bet kad daug iš kitų kraštų studentų čia suvažiuoja, tai faktas. Nuo senų laikų uni versitetas yra pagarsėjęs žy miais *profesoriais* įvairiose mokslo srityse. Jie tai ir patrau kia studentus iš visų pasaulio dalių. Kiek teko patirti,

Heidelbergo universitete mokosi ir du lietuviai studentai.

Tačiau su jais neturėjau pro gos susitikti.

Be studentų, ypač vasaros metu, suvažiuoja turistų iš arti mesnių ir tolimesnių kraštų. Ir reikia pasakyti, kad Heidelber gas yra įdomus ir patrauklus. Ne tik pats miestas yra įdo mus, bet ir jo apylinkės. Mies tą į dvi dalis padalina didoka Nekar upė, kuria plaukioja lai vai ir ekskursantus bei turistus nugabena į gražias ir įdomias apylinkes.

Iš vieno šono miestą gaubia augštas kalnas, kurio apatinė je dalyje yra iš 18-to šimtme čio užsilikusi pilis. Pacioje kal no viršūnėje yra vadinamoji „karaliaus kėdė".

Norint pilį apžiūrėti ir iš kalno viršūnės į miestą bei apy linkes pažvelgti, reikia *pasinau* doti keltuvu, kuris čia tam tik lui yra įrengtas ir gabena ke leivius augštyn ir žemyn. Pi lies rūsyje iš senų laikų yra už silikusios milžiniško didumo ąžuolinės statinės ir sandelio prižiūrėtojo ar sargo statula. Sakoma, kad sargas, kuris tąja statula yra įamžintas, per visą savo gyvenimą išgėręs 58,600 galionų vyno. Jis buvo ir įam žintas kaipo nepaprastas vyno mėgėjas.

Be statulos ir statinių ten yra užsilikęs (o gal vėliau įtai sytas) didokas sieninis laikro dis. Pilies prižiūrėtojas, vedžio damas lankytojus, vienam jų paliepė laikrodį užsukti. Laik rodžio rankeną kiek pasukus, atsidaro durelės, iš kurių iššo kusi lapės uodega pradeda už *sukėjui* apie burną švaistytis. Užsukėją išgąsdinus ir nema žai juoko sukėlus, lapės uodega vėl pasislėpė.

Kalbant apie pragyvenimą Vokietijoje, tenka pasakyti, jog yra brangesnis, negu Ka nadoj. Bet

nežiūrint brangumo, kavinėse ir restoranuose žmonių netrūksta.

Miestų gatvėse judėjimas kiek mažesnis, negu Kanados mies *tuose.* Mažiau yra ir automob lių. Bet užtat dviratininkų la bai daug. Ryto metą ir vaka rais gatvės ir keliai tiesiog pa tvinsta, — tiek daug dvirati ninkų atsiranda. Mat, *daroi* ninkai dviračiais važiuoja į dar bą ir jais grįžta namo. Tada

Nukelta į 7-tą psl.

Visuomenininkę pagerbiant

SOFIJOS JASAITIENĖS 60 METŲ SUKAKTIS.

Šių metų kovo 29 dieną suei na 60 metų Sofijai Lukauskai tei - Jasaitienei. Ji gimė 1901 metais Šiauliuose, Stanislovo ir Elenos Lukauskų šeimoje.

Šiauliai, vienas iš Lietuvos miestų, kur kova už lietuvybę ir už Lietuvos išlaisvinimą iš rusiškojo caristinio jungo dar prieš I-ąjį pasaulinį karą vyko visu spartumu. Susipratusi Šiaulių visuomenė su savo garsiomis gegužinemis, ir vykusiais jų priedangoje slaptais suvažiavimais, sutraukdavo daug besimokančio jaunimo ir turėjo didelės įtakos tuometinei priaugančiajai kartai. Sofija Lukauskaitė (draugų Zulė vadinama) augo tame kunkuliuojančiame laisvės idėjomis Lietuvos mieste. Jos tevas, adv. Stanislovas Lukauskas, buvo žymus Šiaulių visuomenininkas, didelis humanistas, visų nuskriaustųjų gynėjas. Politiškai apsisprendęs kaip aiškus demokratas, soc. revoliucininkas. Sofija turėjo progos iš savo tėvo pasisavinti jo idėjų. Iš pat jaunatvės iki šiai dienai ją matome Lietuvos socialdemokratų eilėse. Iš motinos, dantų gydytojos, Elenos Lukauskienės - Zabickaitės, jautrios sielos moters, mylinčios vaikus ir šeimą, Sofija paveldėjo moterišką švelnumą.

Ryškiausias įvykis jos gyvenime, kaip man atrodo, buvo 1918-19 metais nepriklausomai Lietuvai beatsikuriant, kai prieš šams iš visų pusių siaučiant, jaunutė gimnaziste Sofija įsijungia į aktyvią partizanų kovą už savo krašto laisvę. 1919 metų rudenį bermontininkų gaujoms besitraukiant iš Latvijos ir puolant šiaurės Lietuvą, Sofija Lukauskaitė randama Šiaulių partizanų štabe su Kipru Bieliniu ir kitais vietos veikėjais. Ji ne vien štabo narė, bet ir aktyvi partizanų ryšininkė. Su energingaisiais Šiaulių jaunuoliais, kaip a. a. Aleksandras Mačiūnas, Sofija drąsiai veikia puolėjų užnugaryje. Dėka partizanų pasišventimui buvo praskintas kelias mūsų kariuomenei, kuriai pavyko tas užpuolikų gaujas iš Lietuvos žemės, 1919 metų gruodžio 15 dieną, galutinai išvyti.

1919 metų pavasarį, baigus Šiaulių gimnaziją, Sofija išvyksta į Vokietiją studijų, kur 1923 metais baigia agronomijos mokslą Berlyno Augštojoje žemės ūkio mokykloje. Studijuodama, aktyviai reiškiasi lietuvių studentų tarpe. 1922 — 1923 metais pirmininkauja Berlyne Lietuvių Soc. studentų dr-jai, 1924 metais studijuoja gyvulininkystę ir kooperaciją Danijoje. Apsisarvavus žemės ūkio srities žiniomis, sitos šakos darbuotojai buvo taip reikalingi besikuriančiai Lietuvai, — Sofija grįžta į savo gimtuosius Šiaulius. Čia 1925-26 metais ji dirba kaip gyvulininkystės instruktorė ir 1926 metais yra komiteto pirmininkė pirmai gyvulininkystės parodai Šiauliuose organizuoti.. Suredaguoja kalendorių — ukininko vadovą. Ilgametė gyvulių globos draugijos Šiaulių skyriaus pirmininkė ir centro valdybos narė.

Sofijos veikla neapsiriboja vien specialybės sritimi. Ji veikli visuomenininkė švietimo ir socialinės globos darbe. Šiaulių miesto ir apskrities Ligonių kasos valdybos narė 1926—1940 m. Lietuvos Vaiko dr-jos skyriaus vicepirmininkė, vėliau pirmininkė ir centro valdybos narė. Tos draugijos skyrius, pirmasis provincijoje, Šiauliuose, įsteigė vaikų skaityklą, vaikų darželius ir aikštelės vasaros metu.

Sofija yra kukli, kaip asmenybė, su didelio individualumo apraiška. Niekam kitam, tik šiauliečiams yra žinoma, kiek daug asmeniškai ji yra padėjusi kaliniams ir kitiems gyvenimo nuskriaustiesiems. Vokiečių okupacijos metu Sofija su kun. Lapiu Šiauliuose buvo didžiausi žydų, ypač vaikų, gelbėtoja. Pasitraukus su šeima i Vakarus ir blaškoma iš miesto į miestą, ji nenustoja energijos. 1947 metais organizuoja Vokietijoje Lietuvos Raudonojo Kryžiaus, vyr. moterų komitetą, su plačiu skyrių tinklu. Tas komitetas yra ne vienai tremtinių šeimai, o ypač ligoniams, bevargstant, stovyklose, pagelbėjęs. Kaip LRK moterų komiteto pirmininkė, glaudžiai bendradarbiavo su tuomet ten veikusia Pabaltijo Moterų Taryba, dalyvaudama jos suvažiavimuose. 1950 metais atvyko su vyru, daktaru Domu Jasaičiu ir vaikais į JAV. Šiuo metu gyvena Tampa, Floridoje.

Iš asmeninio solenizantės gyvenimo yra ryškus vienas bruožas. Ištekėjusi už daktaro Domo Jasaičio, žymaus krikšč. demokratų veikėjo, Sofija, pasiliko ištikima savo jaunystėms idealams. Nežiūrint ideologinių suvyrų skirtumų, jų šeimyninis sugyvenimas yra tiek darnus, turiningas ir pilnas tolerancijos vienas kitam, kad gali būti pavyzdžiu ne tik šeimų sugyvenime, bet ir atskirų politinių grupių bendradarbiavime. Juodu išaugino du vaiku: dukrą Eleną ir sūnų daktarą Stanį, kurie JAV sukūrė gražias lietuviškas šeimas. Jasančiai turi 6 anūkus. Sofija turėjo skaudžių asmeninių išgyvenimų. Septynioliktus metus eidama, neteko motinos, kuri mirė dėmėtajai šiltinei siaučiant. 1925 metais mirė ir jos tėvelis adv. S. Lukauskas. Sofija skaitė save natūralia globėja jaunesniosios sesutės Galinos, žinomos Lietuvos poetės, ir smarkiai išgyveno, kai likimo audros jas išskyrė. Prieš keletą metų JAV mirė ir jos vienintelis brolis Vacys.

Žmogaus gyvenimas, kaip sakoma, ne vien rožėmis klotas...

Mes, solenizantės draugai ir pažįstami, minėdami šias sukaktuves, linkime brangiai Zulei ištvermės ir ryžto jos darbuose ne mažiau, kaip, kad ji turėjo jaunystėje Nepriklausomai Lietuvai beatsikuriant.

B. G. N.

Mosklo - Technikos naujienos

SPARČIAI RUOŠIAMAS ŽMOGUS SKRIDIMAMS Į ERDVES

Rusija lenktyniauja su Amerika

Klausimas, kas pirmas iš skris į erdves, apskris aplink žemę ir nusileis norimoje nusileisti vietoje?

Ši ruoša, kurioje lenktyniauja Amerika su Rusija, anksčiau vykusi patylomis, dabar jau viešai, ilgai netrukus bus baigta, ir žmogus tikrai išskris raketoje į erdves. Kas pirmas tą padarys?

Sparčiai tam ruošiasi tiktai dvi valstybės — Rusija ir Amerika. Dabar jau galima pasakyti, kad jos beveik vienu laipsniu yra pasiruošusios. Amerikai pirmąjai pasisekė pirmiau pasiruošti nuleisti nuo raketos kabiną norimoje vietoje ir ją pagauti dar ore. Dabar jau ir Rusija tą padaro. Tačiau Rusijos kabinos yra didesnės, sunkesnės. Tat iš to daroma išvada, kad Rusijos pasiruošimas turi pirmenybę.

Kovo pradžioje rusams pasisekė paleisti ir susigrąžinti raketos išneštą į erdves kabiną su šuniu 4,700 kg (apie 10,340 svarų). Tai įrengimas, kurio turi užtekti ir žmogui iškelti į erdves. Ta dabar jau laukiama paskutinio momento: dabar jau turės būti paleistas į erdes žmogus. Kas pirmas jį paleis ir sveiką susigrąžins?

LISADO DE CORAZON BLEFAS?

„Nepr. Lietuvoje" buvo perspausdintas kunigo ir gydytojo J. Venckaus S. J. straipsnis iš „Draugo", kur buvo rašoma, kad du Urugvajaus vaistininkai chemikai F. Diaz išrado veistus nuo vėžio, cukrines ir astmos. Tas straipsnis buvo su nuoroda, kad tai dar nėra visai tikra.

Dabar kun. ir dr. J. Venckus patiekia daugiau duomenų apie tuos naujai išrastus vaistus. Pasak gydytojų tyrimus, tie vaistai vėžiui gydyti netinka, nes jie iššaukia ląstelių dauginimąsi, o vėžys kaip tiktai tuo ir pasireiškia, kad dėl nežinomų priežasčių pradeda labai greit daugintis ląstelės ir sudaro tą baisųjį navigą. Dėl to vaistai, kol galutinai neištirti, buvo uždrausti vartoti.

Bet keistas dalykas, ligonys, kurių tame Diaz gyvena mame miestely (Rivera) susirinko per 4 tūkstančiai, sukėlė „revoliuciją" ir Urugvajaus valdžia vėl leido vartoti tuos neištirtus vaistus. Tokiu būdu susidaro labai neaiški padetis.

Vaistų reikalą išsiaiškinti kun. dr. J. Venckus buvo nuvykęs į Brazilijos pasienyj esantį Riveros miestelį, kur gyvena Federico Diaz, sensacingų vaistų Lisado de Corazon išradėjas. Ligoninėje turėjo progos patikrinti rentgeno nuotraukas tuo vaistu gydytų ligonių ir įsitikino, kad jis vėžio ligos negydo. Pats tų vaistų išradėjas pripažįsta, kad jie vėžio negydo, nors ne kartą atneša ligoniui geresnę savijautą. Tie naujieji Lisado vaistai negali būti siunčiami į užsienį, nes nesilaiko ugiau, kaip 48 valandas. Darydamas išvadas, kun. J. Venckus rašo:

„Visų pirmiausia, Lisado palieka moksliškai paslaptis ir nežinia, kiek ilgai Federico Diaz savo vaistus laikys paslaptyje. Antra, yra bendras įspūdis, kad Lisado ramina vėžio ligonių skausmus ir jie jaučiasi geriau. Kada dėl ministerio dekreto Lisado negalima buvo gauti, tada ligoniai pablogėjo ir visi tai pastebėjo. Dabar Federico Diaz išsiunčia kasdien 4,000 dozų į visą Urugvajų. Išvežiojimas yra organizuotas. Reikia vaistus vežti į ledą įdėjus.

Diaz tų vaistų visiškai nesiunčia į kitus kraštus, todėl visi tie, kurie rašo iš JAV ar iš Vokietijos, prašydami jų, visiškai be reikalo prašo, nes Lisado tos keliones neatlaiko ir sugenda. Į tokius prašymus niekas neatsako. Nukelta į 6-tą

Skelbimas.

District Estate Brokers

Nariai Montreal Real Estate Board

177 Sherbrooke St. W. VI 2-8501

Šie yra 8-ji mūsų darbo metai. Keitėsi bendrai nekilnojamo turto padėtis, keitėsi mūsų užstatas, keitėsi darbo sąlygos ir galimybės. Mes vis tą pačią darbo apimtį ir tuos pačius tikslus turime. Laikas ir darbas pridėjo praktikos.

Verčiamės nekilnojamo turto pardavimu.

Į šią apimtį įeina gyvenami namai, pajamų namai, žemė ir paskiri sklypai. Ir šiais jau netaip gerais laikais žmonės vis tiek gyvena: perka - parduoda, nes atsitinka įvairių gyvenimiškų reikalų. Todėl prašome pasiteirauti, nes turime nemažą pasirinkimą. Praneškite norėdami parduoti, mes turime pasitei ravimų. Kainas kaip galima rea lesnes sugalvokite, — bus ge riau ir Jums ir mums. Būdami Real Estate Board nariais, naudojamės kooperatyvinio parda vimo metodu ir galimybėmis. Reikia pripažinti — naudinga pirkėjui ir pardavėjui.

Draudziame nuo ugnies ir nelaimingų atsitikimų

viską, išskyrus gyvybę. Namai, pastatai, baldai, mašinos — tai mūsų darbo apimtis. Dirbame Royal - Globe draudimų kompanijų grupei. Tai antroji didumu Kanadoje draudos bendrovė. Ji yra narys Draudimo Kompanijų sąjungos. Visos draudimo kainos ir sąlygos yra tos pačios, kaip ir kitų panašių kompanijų. Nelaimingo atsitikimo atveju patarnavimas yra geras. O pas kurį agentą eiti, tai jau tenka patiems spręsti.

Rūpiname paskolas namams.

Pinigus imame iš Draudimo Trust ar Mortgage kompanijų, kurių vardus dažnai visur matote. Paskolų procentas nėra pastovus reikalas. Dabartiniu metu — dažniausiai 7%. Daugeliu atvejų mes neimame mokesčio už šios rūšies patarnavimą. Patariame kreiptis — palyginti

Statome pardavimui.

Galime pastatyti ir pagal užsakymą, nes turime keliolika įvairių sklypų. Šiuo metu baigiame du dupleksu Jalobert g-vėje, prie Sherbrooke g-vės ir Langelier bulvaro. Stengiamės ką nors sugalvoti. Taigi statome dupleksus po 6½—7½ atskirus kambarius su 4 atskirais miegamaisiais. Namas tinka didesnei šeimai ar žmogui, norinčiam laisviau gyventi. Šitoks namas, pusiau atskiras su šildymu, 2-jų mašinų garažu, akmeninėmis pryšaky galerijomis (ąžuolo grindys, elektriniai vėdintuvai, bendrai — modernus) 32½X41, bu sgalima parduoti už $26,000.00 grynu pinigu.

Dirbame 6-se.

Jasutis F., Markevičius A., Roth M., Kandt E., Coloumbe S. ir Adamonis P. Stengiamės duoti kaip galima asmeniškesnį patarnavimą — tiek agentai tiek ir įstaigos savininkas. Apimame daugumą Montrealio salos, išskyrus pakraščius. Daugumą klausimų galima geriau išsiaiškinti susitikus asmeniškai, t. y. Jūsų namuose ar atvykus pas mus į įstaigą: 177 Sherbrooke St. W. ar 3907 Rosemount Blv. Darbo laikas nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro. Yra daug geriau duoti pardavimui su parašu — tas įgalina mus daugiau pinigų leisti skelbimams. Mūsų atlyginimas — komisija, nėra daly kas, kuris apsunkina pardavimą. Kelias šimtais mažesnė kaina neužtikrina pardavimo. Surasti realų pirkėją yra menas.

Norime pasakyti, kad neturime jokių galimybių, kurios jums duotų stebuklingą pelną. Dirbame, kad reikalui ištikus, galėtume duoti gerą, aiškų patarnavimą norint pirkti ar parduoti (kas jau nėra taip lengva dabartinėse sąlygose). Tą liudija 7 su virš metų darbas ir lietuviai klientai.

Su pagarba,

P. Adamonis

Įstaigos Savininkas.

V. SIRIJOS GIRA

Voratinkliai draikės be vėjo

Romanas

17.

Adomėnas davė signalą, bet sunkvežimis išvažiavo į gatvę ir sustojo skersas; Viktorija užsimerkė; Adomėnas staigiai stabdyti automobilį ir pasuko vairą į dešinę; „Pobieda" kažkaip keistai susvyravo ir žnektelėjo šonu į sunkvežimio bortą. Viktorija smogė kakta į langą, jos akyse ėmė augt raudoni ratilai, klausą pasiekė dūžtančių stiklų džerškėjimas, bet ji suprato, kad tai sudužo ne prieš ją esąs stiklas...

Atsipeikėjo ji toje pačioje „Pobiedoje", bet jau užpakalinėje mašinos dalyje; durelės buvo atdaros, prie ju stovėjo Adomėnas; jis žiūrėjo į ją, tuo pat metu bardamasis su šoferiu, o du milicininkai rūsčiai lingavo galvomis ir kalbėjosi kažką tarpusavy.

— Kaip gerai, kad su jumis taip, o ne blogiau, — pasakė Adomėnas; kalbėjo jis neįprastu, susijaudinusiu balsu: jis pasisuko į Viktoriją, ir tik dabar jį pamatė, kad jos veidas kruvinas; virš kairiojo antakio ryškėjo žaizda, o kraujas lengva srovele tekėjo per skruostą.

— Jūs gi sužeistas! — šūktelėjo Viktorija; ji net pati išsigando savo balso — jai pasirode, kad tai sušuko kita moteris. — Jūs gi sužeistas, reikia perrišti. Kur mano rankinukas?

— Čia, ant sėdynės, prie jūsų.

Viktorija ėmė raustis, ieškodama nosinaitės; ji išėmė šukas, lūpų dažus, pudrinę, nuotraukas, visa, kas buvo rankinuke, bet nosinaitės nerado; pagaliau pastebėjo, kad laiko ją rankoje.

— Ne, ji netinka, ji per maža, — nusiminusi pasakė Viktorija, — ir iš viso — reikia juk sterilės marlės, ir jūsų ranko vė suplėšyta.

Ūmai pasigirdo sirena. Prie jų privažiavo Greitosios pagalbos mašina. Elegantiškas šviesus automobilis sustojo lygiagrečiai su Adomėno „**Pobieda**".

Iš mašinos iššoko jaunas vyras su chalatu, mo' chalatu, šoferis... „Tai, tur būt, gydytojas, o tai sesuo... Gerai, kad visai nepažįstami. O gal jie mane pažįsta? Ne, iš kur... Bet Adomėną jie gerai pažįsta... Tikrai pažįsta..."

— Ir ko jūs atažiavot? Kas jus kietė? — barbėjo nepatenkintas Adomėnas.

Sesuo įsižeidė:

— Milicija, kaip tai kas... Kurgi sužeistieji?

— Ką, sesele, argi jūs nematot? — priekaištingai tarė jaunas gydytojas. — Sėskitės į mašiną, daktare Adomenai

— Čia juk menkniekis, įdrėskimas. Prakirsta oda, jei norite žinoti.

— Vis vien, reikia susiūti.

— Aš pats atvyksiu. Negaliu gi taip palikti mašinos.

— Mašiną galite palikti, — tarė vienas milicininkas — Jūs ir taip ją paliksite. Mes dar viską išmatuosim, atvyks čia dar draugų.

Adomėnas spyrėsi:

— Tai juo labjau... Kaipgi aš paliksiu mašiną!

— O mes jums jos ir neatiduosim. Paimsim į auto inspekciją. Tikrinsim stabdžius ir taip toliau.

— Daktare, sėskit į mūsų automobilį, — paragino Greitosios pagalbos gydytojas. — Mes turim dar daug iškvietimu.

— Palikit mane ramybėje.

— Jums reikia suleisti antitetanus[1]). O jei atsisakote, pasirašykite čia, kad atsisakote... Kaip moteris, daktare, ne sužeista?

— Sutrenkta galvà. Dabar jau nieko.

— Jaunas gydytojas priėjo prie Viktorijos.

— Laimingai jums baigėsi — guzas, ir tai nedidelis. — Jis praskyrė Viktorijos plaukus. — Ne, nė mažiausio įdrėskimo. O čia spaudžiant neskauda.

— Ne.

— O čia? O čia? Irgi ne?

— Irgi ne.

— O gal nuvažiuosit su mumis? Atrodot pablyškusi.

— Aš manau... Būtumėt jūs mano vietoje...

Įsiterpė milicininkas:

— Kodėl jūs, piliete, nevažiuojat? Kam gi mes Greitąją pagalbą iškvietėm? Tik savo pavardę pasakykit. Ir adresą. Mes jus dar kviesime.

[1]) Serumas prieš stabligę (lotyniškai).

Viktorijai šmėkštelėjo Nijolė, Gedukas, Tomas, kaimynai... O štai ateina milicija ir teiraujasi, kur pilietė Barvai nienė.

— Vadinuosi Kocėnaitė. Viktorija Kocėnaitė, duktė Napoleono. — Viktorija nemelavo, ji pasakė savo mergautinę pavardę.—O gyvenu...—Čia ji akimirką susvyravo ir pasakė ligoninės adresą. „Nedaug ir sumelavau, įspėsiu ligoninės sargą, kad milicija jieškos Kocėnaitės ir kad tai aš".

— Patikrink pasą, — pasakė antrasis milicininkas.

— Kam, moteris juk nemeluos. Jei gi niekas negresia, ji tiktai liudininkė. Dar pati, ko gero, jieškinį galės kelt kaip nukentėjusi.

— Aš nevažiuosiu į ligoninę, — tvirtai tarė Barvainienė jaunam gydytojui. — Bet jei galite, pavėžėkite mane pakeliui. Jūs grįžtate atgal?

— Ne. Mes į Arklių gatvę. Bet jūs — nukentėjusi, mes galim jus nuvežti namo.

— Pavažiuosiu su jumis iki Arklių gatvės. Toliau man nereikia. — „Pajėjėsiu iki filharmonijos, o nuo ten autobusais nusikapstysiu. Kaip gerai, kad niekas manęs nepažįsta". — Ji šventai pasiryžo ničnieko nesakyti Barvainiui. Sumeluos ką nors apie autobusą. Trinktelėjo kaktą į šoferio pertvarą, na ir guzas.

Adomėno galva buvo jau apibintuota.

— Bet jūsų gi ir ranka sužeista, ė, kas tai matė, — irzlios sesers balse pasigirdo susirūpinimo gaida. — Nusivilkit švarką, daktare. Mes jus aprišim, ir į ligoninę. Stablige, daktare, norit susirgti?

Žioplių ir praeivių būrys žiūrėjo, kas čia vyksta. Atvyko daugiau milicininkų.

— Aš gi nekaltas... — aiškinosi sunkvežimio šoferis.

— Mes, brolyti, be tavęs žinome, kas čia kaltas. Tu ką, pasukti nemoki? Ko visą gatvę užgriozdojai? — Milicininkas įsikarščiavo: Ir aplamai, kalbėsi, kai mes tavęs klausim.

Laisvas taksi norėjo pravažiuoti gatve, bet kelias buvo užtvertas. Kažkodėl milicininkų gausumas nepatiko taksi šoferiui, jis apsisuko ir norėjo tučtuojau grįžti atgal. Tačiau smalsumas nugalėjo, ir šoferis išlipo.

— Jūs laisvas? — paklausė Barvainienė. Žalia taksi švie

Penktieji metai

RAŠO VYT. ŠIRVYDAS

5.

DIENA TURI IR NAKTĮ.

Istorija tautą, kaip kietai įmigusį žmogų, turi retkarčiais pa purtyti. Ji tada išbunda. Mal daknygių atėmimas ir rusinimas (pravoslavinimas) buvo pir mas lietuviams purtulys. Išbudusi tauta atsiliepė Knygne šiais. Penktieji Metai buvo ki tas supurtymas. Tautoje išbudo troškimas savarankiškai politiš kai ir ekonomiškai tvarkytis.

Be kilnių, didingo pasiaukavimo ir drąsaus ryžto momentų, Penktieji metai turėjo ir tamsesnę pusę, kuri vėliau Rusijoj išvirto bolševizmu. Ją rusų rašytojas Dostojevskis numatė 1869 m. išėjusioje apysakoje „Biesy" (Velniai), o Turgenevas dalinai nujautė „nihilistų" apysakose „Tėvai ir vaikai" ir „Dūmai". Jei teisėta ginklu vyriausybę versti, gal teisėta pulti ir turtingesnį kaimyną. Jei daužyti valdžią, kodėl nedaužyti monopolių"? Jau 1897—1898 m. streiko metu Vilniuje buvo iš pasalų nudėtas šnipas - provokatorius Rafalka.

Vienas geriausių Priedų Bielinio veikale yra „Politinės Bylos". Čia autorius sueiliuoja per 60 bylų, kuriomis caro valdžia siekė palaužti lietuvių kovą už tautos laisvę ir piliečio - žmogaus teises. Aišku, bylų buvo keleri šimtai daugiau, bet ir iš vardijamos gana būdingos..

Pavyzdžiui, 1906 m. rugs. 4 d., darbininkė Stanislovaitytė buvo nubausta 8 mėn. kalėjimo už sd. atsišaukimų platinimą ir „dainavimą revoliucinių dainų". Taikos teisėjas Vilniuje 1908 m. nubaudė „Vilties" leidėją trimis rubliais už tai, kad „Vilties" įstaigos iškaba buvo parašyta vien lietuvių kalba! Juozas Pauža gavo 2 metu kalėjimo už sudraskymą caro pavelkslo Pilviškio valsčiaus raštinėje.

Būta ir kitokių bylų. 1905 m. gr. 29 d. keletas vyrų, apsiginklavę peiliais ir revolveriais, prisidengę sd vardu, apiplėšė Kupiškio paštą ir išsinešė 11, 200 rublių. Bielinis sako: „Čia tipingas, partijos vardu pridengtas, savo iniciatyva ir asmens nauda įvykdytas plėšimas". Daugiausiai pinigų pasisavinęs Šlyžas buvo Paketurių kaimo kaimynų vėliau užmuštas. Napoleonas Vilimas, Daudery» ir Burbelis pabėgę Amerikon. Vilimo brolis Juozas (29 m.) buvo nuteistas pakarti, o Liaudanskas (30 m.) ir Usonis (42 m.) kalėjimo iki gyvos galvos.

Pasiskaitykime, ką vienas Penktųjų metų veiklus dalyvis, J. Kačergius, apie tuos laikus pasakoja Amerikos lietuviams, Chicagoje ėjusiame „Jaunosios Lietuvos" žurnale (1915 m.) Kačergius atsėdėjo 20 mėnesių už dalyvavimą mariampolie čių „Sietyno" draugijoj, o 1907 m. bal. 17 d. gavo 4 metus kalėjimo už išdraskymą Pilviškio valsčiaus raštinės (1905 m. lapkričio 25 d.). Nepriklausoma Lietuva jam buvo davusi teismo sargo vietą Mariampolėje. Jis pasakoja:

Tuoj po Naujų metų (1906 m.) Pilviškiuose iš pasalų nušauta žemsargis Naujelis — senyvas vyras, girtuoklis. Po trijų dienų, vakare bevakarieniaujant nušauta Baltrušių kaimo ūkininkas Urbanavičius, o Gražiškėse Jurkštaitis — rėksnys ir girtuoklis. Abu buvę šaltyšiai, nužvelgti teikę žinių rusų policijai apie revoliucionierius. Griškabūdyje netrukus pašauta karčiamninkas Bliuvas, kuris vėliau mirė ligoninėje Karaliaučiu je. Jieškota Bukšnio, bet šis laiku prasišalino Amerikon. Abiji nužvelgti revoliucionierių skundimu. Vincų kaimo aludė je po to nušautas mažažemis Kubilius, važinėjęs su rusų kareiviais išrinkti iš valsčių mokes čius.

Po kelių dienų Rudos kaime nušautas ūkininkas Matulevičius, kuris, girtas būdamas, pa keiksnodavo revoliucionierius. Kačergius sprendžia: „Žudikai peržengė po to doros rubežius, nes išdrįso tyčiotis iš lavono, kelissyk jį iškasdami ir atgabendami pastatyti prie našlės durų, tuo ją išgązdindami". Netrukus Lapankos kaime nušauta ūkininkas Arlauskas, nužvelgtas santykiavimu su rusų policija. Našlė apskundė Ožkavilių ūkininką Lingį ir jo darbininka Rutkauską. Pirmas mirė kalėjime, o antras gavo 8 metus katorgos.

Sausyje 1906 m. nušauta Deivoniškių kaimo šaltyšius, mažažemis Dielkus. Du jo sūnūs įmirto *ir pradėjo išdavinėti revoliucionierius*, todėl vidury vasaros šeši ginkluoti vyrai apsupo Dielkų namą, apšaudė ir padegė. Iš trobos išbėgo sena motina, duktė ir vienas sūnus. Užpuolikai juos nuplakė ir nuvažiavo. Kitas sūnus, matyt, buvo nušautas ir sudegė su troba. Policija areštavo gimnazistą L. Vitkauską, A. Vebzdauską, mokytoją Kunickį ir J. Pavadį. Karo teismas Vitkauską išteisino, Vebzdauskas gavo 20 metų katorgos, Pavadis 15 metų, o Kunickį pakorė Varšuvoje.

Per Užgavėnias pašauta ūkininkas Glaubičius į koją ir paliko visam gyvenimui raišas.

KULTŪRINĖ KRONIKA

RAŠYTOJUI BALČIŪNUI - ŠVAISTUI sukako 70 metų amžiaus. Los Angeles lietuvių Dailiųjų menų klubas ta proga suruošė jam iškilmingas priimtuves į klubą.

J. Balčiūnas - Švaistas dar caro laikais Lietupvoje buvo mokytojas, I pasaulinio karo metu tapo karininku. Karininku buvo ir Lietuvai beatkuriant nepriklausomybę. Dėstė Karo mokykloje lietuvių kalbą, buvo „Kario" redaktorium ir kt.

Kaip rašytojas, Švaistas pradėjo reikštis jau nepriklausomybės laikais. 1927 metais išėjo jo pirmoji raštų knyga — „Šilkinė suknelė". Tai buvo apysakų rinkinys. Po to išėjo dar 12 jo knygų, kurių paskutinė, „Jo sužadėtinė", yra gavusi „Drauga" premiją.

Švaistas yra išvertęs Dostojevskio romaną „Nusikaltimas ir bausmė", ir turi kelis veikalus rankraščiuose.

Rašytojas Juozas Balčiūnas-Švaistas darbingas ir veiklus. Linkime jam geros sveikatos ir ilgai būti darbinguk

Užpuolikai buvo suimti ir atiduoti karo teismui. Girios sargas Šiugžda nušovė Jankauską. Šio draugai, keršindami, nutvėrė Šiugždą pro Kazlų girią pravažiuojant ir nušovė. Budkoje nušautas (1905 m. liepos 15 d.) žemsargis Valickas, kuris kėsinosi nušauti kalbėtoją, Joną Grinių, Lietuvos veliau Prezidentu buvusio dr. K. Griniaus brolį. Kalbėtojas išvažiavo į Ameriką.

Joniškio apylinkėje, kaip Bielinis pasakoja, veikusi „Perkūno" užpuolikų ir kontribucijų partijai" uždėtojų grupė. Pilviškio apylinkėje veikė „Giltinė" (jos darbus, rodos, Kačergius ir aprašo). Kitur veikė kiti „kerštinčių" būriai. Socialdemokratų partijos vadai ir organizacijos kuopos kelissyk išlei do pareiškimus, pasmerkimus tokių grupių, bet — tarp kvie čių vis žydėjo ir kukaliai. Partija troško varyti rimtą, organizacinį darbą, kurį Bielinis ir pavaizduoja vienoje brandžiausio je viso veikalo dalyje „Organizacinė socialdemokratų veikla" (pp. 409—454).

Deja, autoriaus pobūdis neleidžia brandžiau teoretiškai pasvarstyti sd partijos atsiradimą jos ideologinę raidą ir išsivystymą. Apie savo pobūdį jis sako: „K. Venclauskis nemėgo teorinių ginčų, buvo aiškus praktikas ir konkretus savo sprendimuose, be išvedžiojimų ir nereikšmingų (?) sambprotavimų. Šiuo požiūriu, mūsų nuomonės beveik visuomet sutapdavo". (p. 482).

Skaitytojui tenka apgailestauti, kad sutapo. Išvedžiojimai, samprotavimai (arba bent atpasakojimas nugirstų kituose) būtų veikalą „Penktieji Metai" žymiai pabrandinę.

LOS ANGELES DAILIŲJŲ MENŲ KLUBO

vasario 25 d. susirinkime priimtas naujas narys — rašytojas Juošas Balčiūnas - Švaistas. Į jo įstojamąjį credo taip pat rašytu atsakė Bronys Raila. Visi DMK nariai, svečiai pasisakė dėl naujojo nario credo, džiaugdamiesi nauja *menine jėga* Dailiųjų Menų klube.

Lietuviai rašytojai, kultūrininkai iš Bostono, atsiuntė garsinę juostą su jų sveikinimais Dailiųjų Menų klubui. Jon įkalbėjo: Stasys Santvaras, Antanas Vaičiulaitis, Zigmas Gavelis, Juozas Mikuckis, Alė Santvarienė, Jonas Vasiliauskas, Pranas Lambertas, Aleksandra Gustaitienė, Faustas Kirša, Antanas Gustaitis.

Šis gražus, už tūkstančių mylių gyvenančių lietuvių kultūrininkų bendravimas įvykdytas Bernardui Brazdžioniui pirmininkaujant. Sekančiam laikotarpiui DMK pirm. išrinktas Juozas Tininis.

LIETUVIS SIUNČIAMAS Į INDIJĄ

Inžinierius Stepas Malėnas (Malinauskas), Lietuvoje kurį laiką buvęs Petrašiūnų popieriaus fabriko direktorium, Amerikoje Sirakuzų universitete gavęs popieriaus specialybės inžinieriaus *diplomą ir vienoje dide*lėje celiuliozės ir popieriaus kompanijoje turėjęs atsakingas pareigas, kaip pasižymėjęs specialistas kompanijos yra siunčiamas Indijon vesti kompanijos reikalų ten esančiame skyriuje.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis. * Leidžia ir redaguoja: G. J. Lazauskas,
Eina penkti metai.
Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS
1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA.
Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

JAV KRITIKŲ PASISAKYMAI APIE „PENKIS STULPUS"

Penkių didžiųjų New Yorko dienraščių kritikams lygiai pasidalijus į „už" ir „prieš" grupes, vėlesnieji pasisakymai apie „Five Posts" buvo beveik išimtinai palankūs. Ištraukos iš tų teigiamų atsiliepimų:

„Provokuojanti tragedija... Landsbergis efektingai kaitalioja aštriai parašytas ekspozicines ir diskusines scenas su Komentatoriaus *stebėjimais bei iš*vedžiojimais — pagal reikalą faktiniais, žurnalistiniais ar poetiniais. Išdavoje — teatriškai stimuliuojanti drama, teigianti laisvės siekio nemirtingumą". (John Beaufort, Christian Science Monitor, Boston).

„Gate teatras vėl suteikė pastogę stimuliuojančiai dramai... (Muzika, dekoratoriai, šviesų ekspertas) vakar naktį buvo savo geriausioje formoje. Ir „Penki Stulpai" yra verti geriausių jų pastangų". (James Lynn, Long Island Star - Journal).

„Didžiulė Koncepcija. „Penki Stulpai" Off-Broadwayuje iškelia daugybę klausimų. Landsbergio naudai galima pasakyti, kad jo atsakomybės samprato je nėra nieko mažo. Kaip dramaturgas, Landsbergis susilaukia to paties likimo kaip intelektualas (jo vaidinime), kuris yra taip užsiėmęs abiejų klausimo pusių narpliojimu, jog neprieina sprendimo... Nežiūrint to, „Five Posts" yra efektinga drama, stipriai suvaidinta... Vaidinimą reikia aptarti kaip naują pasisekimą greta aktoriaus, kurie turi sėkmingą sezoną. (Guy Savino, Newark Evening News).

Ir ištrauka iš neutralios recenzijos:

„Analizė yra stimuliuojanti, beveik sukrečianti centriniame veiksme — kai dialektiniai kraštutinumai ima susiliesti, lenktis ir riestis savin — bet neatrodo, kad ji pasiektų bet kokios apšvietos". (Jerry Tallmar, Village Voice).

APIE MONTREALIO DAILININKŲ PARODĄ

kurioje dalyvauja J. Akstinas ir V. Remeika. Čikagos spauda atsiliepė labai palankiai. Paroda vyksta jaunimo centro patalpose, kur yra prisiglaudęs Čiurlionio vardo muzėjus.

● **20 metų** praėjo nuo dr. Jurgio Šlapelio mirties. Dr. J. Šlapelis buvo pastovus vilnietis, lituanistas, kultūrininkas, atkakliai gynęs lietuvių teises lenkų pavergtame Vilniuje.

DAIL. ŽMUIDZINAVIČIAUS ATSIMINIMAI

Valstybinė gražinės literatūros leidykla Vilniuje ką tik išleido dail. Antano Žmuidzinavičiaus atsiminimų knygą „Palete ir gyvenimas". Stambios apimties knygoje yra ir eilė dailininko kūrinių reprodukcijų.

KAI KURIE LIETUVOJE IŠĖJĘ LEIDINIAI

Pastraisiais laikais išleista šie leidiniai:

A. Krutulys: „Trumpas muzikos žodynas".

V. Murauskas: „Komunistinė moralė".

A. Petrauskas: „Mikrobiologija". Trumpas kursas.

R. Šalūga: „Kernavė", „1961. Astronominis kalendorius".

E. Gaškienė - Červinskienė: „L. Tolstojus".

KNYGOS APIE IX FORTĄ IR SAVISAUGOS DALINIUS

Politinės ir mokslinės literatūros leidykla Vilniuje išleido Kondrato knygą „IX-tasis fortas". Čia, esą, aprašomas 30 tūkst. žmonių šiame forte kankinimas.

Kita tos pat leidyklos knyga — autorius Vicas — netrukus pasirodysianti knygynuose: „SS tarnyboje". Čia būsią aprašyta lietuvių savisaugos dalinių veikla 1941-44 metais.

● **Dail. J. Račkus,** ruošęs savo darbų parodą Londone, lankėsi ir Paryžiuje.

● **Žurnalistas** Jonas Dainauskas. gyvenąs Paryžiuje, dabar keliauja per Europos valstybes drauge su dukra, atvykusia iš Čikagos.

— Paryžiuje pagautas šnipas rolėje Lenkijos karo atašė pulk. Michalski. Tai dalyvis garsios Varšuvos šnipų gaujos, kuri buvo susekta jau pernai metais.

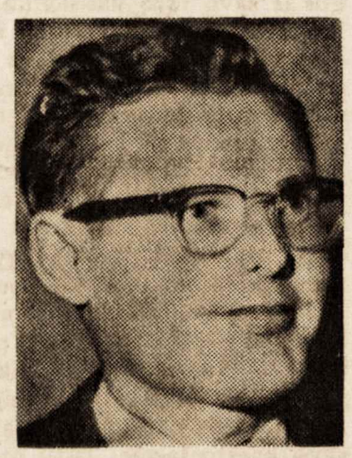

Walter Pitman iš Peterborough, Ont., laimėjo naujai partijai, sukurtai iš Kanados profesinių sąjungų ir C. C. F., pirmą Kanados parlamente vietą. Konservatorių partija Peterborough apylinkėj laikėsi 20 metų, bet dabar pralaimėjo naujai partijai. (C. S.)
(Canadian Scene).

---

sa dabar jai sužibo vilties ugnimi. Ūmai ji panoro atitolti nuo tos minios, nuo sanitarinės mašinos, nuo nelemtos Adoménos „Pobiedos"...

— Laisvas. Jums toli?

— Į Žvėryną.

Barvainienė atsisuko į Adoméną:

— Daktare, aš važiuoju...

Adoménas pabandė šyptelėti, ir tai jam pavyko, bet šypsena buvo gerokai karstelėjusi.

— Iki pasimatymo! — tarė jis kaip galima linksmesniu balsu.

Viktorija norėjo atsisėsti prie šoferio, bet jai ūmai pasidarė baisu. Ji atsisėdo mašinos užpakalyje.

— Žvėrynas. Pušų gatvė... Tik nevažiuokite per smarkiai...

Kažkodėl tik dabar jos širdis ėmė šokinėti krūtinėje, ir ją pagavo siaubas. Jai atrodė, kad štai ji, Viktorija, iššoka pati iš savęs... Jos kakta aprasojo šaltu prakaitu, o rankų pirštuose ėmė bėginėti skruzdės. Bet tai truko neilgai. Tuoj jai pasidarė visiškai ramu. „Kas atsiims Geduką iš darželio? Gal dabar jį paimti? Jau, tur būt, jis po pavakarių. O gal ir ne, bet vis vien paimsiu". Ji pagalvojo, kaip jis džiaugsis, kai ji privažiuos naujitėlė „Volga".

Ir ji šūktelėjo šoferiui darželio adresą. Gatvėje jaunos motinos stumdė vaikų vežimėlius. Pro debesis švysčiojo saulė ir žaidė namų languose. Buvo gera ir jauku. Kaktą gerokai maudė, bet tai nieko. Mašina lygiai riedėjo asfaltuotomis gatvėmis. Viktorija jautėsi laiminga.

VIII

Apie spalio vidurį ėmė lynoti, stogus, asfaltą ir apsiaustus mirkė plonas vandens sluogsnis, nedidėjęs ir nemažėjęs, įkyrus savo pastovumu. Norėjos, kad vėjas suplėšytų vienodai pilką debesų dangą ir bent akimirkai parodytų saulę; arba kad miestą užgriūtų švininiai debesys, lietaus pliūpsniai suvirpintų skardą, pasilietų staigiomis srovėmis per langus, privers*tų žmones bėgti* nuo tos stichijos ir džiaugtis, jai nurimus...

Deja, vandens purslai krito iš dangaus nepastebimai, metodiškai, be aistros, keldami žmonėms nuobodulio jausmą, ir viena gal tik priemonė padėdavo išsiveržti iš tos pilkumos karalystės: darbas.

Štai kodėl Tomas Barvainis budėjo terapijos skyriuje entuziastingai, pasinerdamas visa galva į gyvenimą, susidedantį iš agonijų, vaitojimo, vilties prošvaisčių, kamparo aromato ir padėvėtų šliurių šlepsėjimo.

Už skliaustuotų ligoninės sienų taip pat virė darbas. Po kūjų dūžiais linko geležinės štangos, o storos kniedės pakliusiai spraudėsi į joms skirtas vietas; į metalą skverbėsi liepsnojantis acetilenas, purkšdamas aplink save auksines, melsvas ir balzganas kibirkštis; jaunos darbininkės prapliupdavo protarpiais nesuvaldomu juoku, jis ataidėdavo iš toli, įsiliedamas į ligonių vaitojimą, tarytum norėdamas paryškinti skirtumą tarp gyvenimo ir mirties, o gal tenoredamas tą skirtumą suniveliuoti. Tomas Barvainis nebuvo Hamletas, jis nesprendė būties ar nebūties problemų teorinėje plotmėje; tačiau praktikoje jis buvo daugelio problematinių situacijų šeimininkas. Jeigu dažnai jis ir jausdavo savo bejėgiškumą, tai būdavo ir tokių atvejų, kai žmogaus likimas tuo momentu priklausydavo kaip tik nuo jo.

Šis jo budėjimas buvo įtemptas, vargindamas ir kartu mobilizuojantis visas budinčiojo jėgas. Skyrius buvo perpildytas sunkių ligonių. Pasitaikadavo tokių akimirkų, kai vienu metu keli sunkūs ligoniai reikalaudavo skubios pagalbos, o priimamajame kambaryje vaitodavo dar du-trys. Tokiais atvejais gydytojas skildavo į kelias dalis, jis ne eidavo, bet skriste skrisdavo, jo protas žaibiškai spręsdavo kelis uždavinius iš karto, o rankos judėdavo tarytum šimtarankio Budos — koordinuotai, automatiškai ir drauge įkvėptai...

Viena budinčiųjų seserų tą parą buvo Konstancija Borei kaitė.

Ji kaip tik ir ėjo šiuo metu į palatą, kurioje duso raukšlių ir gyslų išvagotas senukas; ligonis žvelgė į gydytoją akimis, kuriose atsispindėjo siaubas ir viltis, o gal tik gili rezignacija.

Barvainis žinojo, kad tai tik valandos kitos klausimas. Tačiau jis žūt būt norėjo ištraukti tą seną žmogų iš giltinės glėbio bent iki savo budėjimo pabaigos. O tai buvo sunki uždavinys.

— Daktare, jus kviečia milicija. Be to, Greitoji atvežė naują ligonę. Kur guldysim? Juk vietų visai nėra.

— Kaip ten Trečioji ir Ketvirtoji ligoninės? Nepriimtų?

— Ten taip pat perpildyta.

— Vadinasi, guldysim. O milicija kur, priimamajame?

— Tenai. Į skyrių norėjo, neleidau. Sako, asmeniškai.

— *Asmeniškai? — Barvainis nustebo.* Asmeniškai ir neasmeniškai jis neturėjo jokių reikalų su milicija. Ir nesiruošė jų turėti.

Jam pasidarė truputį neramu. Be to, Greitoji pagalba atvežė ligonę. Priimamajame dirbo sena, prityrusi sesuo, dėl ligonės Barvainis buvo ramus. Bet milicija...

— Senukui duokite dar deguonies. Ir kordiamino. Kai grįšiu — po oda fiziologinio.

— Galiu ir pati.

— Gerai. Nesigailėkit, galima ir daugiau.

— Barvainis išėjo; didelės, iš orbitų iššokusios senio akys jį lydėjo; jo švenkštimas pasiekė Barvainį dar koridoriuj.

Ligonė priimamajame buvo nesunki; Barvainis jau turėjo tą būtiną gydytojui pojūtį, kai, nuodugniai dar neištyręs ligonio, žinai, kuo baigsis toji istorija. Kartais tas pojūtis skaudžiai apvildavo, Barvainiui tai buvo pažįstama. Užtat jis niekad nepasikliaudavo vien savo intuicija.

— Plausim skrandį, sesele, — tarė jis ambulatorijos seseriai. — *Išplausim, pagulės ji čia pas jus porą valandų,* — ir namo.

— Kurgi ji čia gulės, daktare, vietos nėra. Juk matot.

— Sesele, be ginčų. Skyriuj buvot? Matėt? Na ir baigta. — Seselė buvo už jį žymiai vyresnė, Barvainis kažkaip jos lyg ir prisibijojo; suteikdamas savo balsui diktatorišką gaidelę, jis tardavosi nugalėjęs savo netikrumo jausmą.

Barvainis tęsė ligonės tyrimą, surinko papildomą anamnezę, o laukiamajame kantriai sėdėjo milicijos seržantas. Tas milicininko kantrumas dar labjau dirginо gydytoją Barvainį.

Bus daugiau.

Čiuožikai figūrininkai visoje Kanadoje ruošiasi provincijų rungtynėms. Paveiksle ma toma pora iš Sudbury, Ontario prov., čiuožėjų klubo — Gertrude Desjardins ir Mau rice Lafrance. (Canadian Scene).

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

GRAŽIAUSIAS SS-GOS KREPŠINIO PIRMENYBIŲ RUNGTYNES

Kauno Žalgirio vyrų komanda sužaidė prieš daugkartinį SS gos ir Europos komandinį meis terį Rygos ASK klubą, laimeda ma jas pasekme 82:79 (40:36). Tiesa, normalus žaidimo laikas neišaiškino nugaletojo, nes jis baigėsi lygiomis — 70:70. Rei kėjo prailginimo, kuris vėl da vė lygiąsias 76./6. Aštri kova „įkaitino" žiūrovus, nes palygi nus augštaūgius latvius (Kru minš 2,18 m, Muižnieks 2,02 m. Lipso 2 m) lietuviai žaidžia labai gerai, praeidami prieš lat vių akištės gynybą ir gražiai Lauritėno metimais (pradžioj dengė mūsiškį Kruminš — vė liau Muižnieks) renka taškų po taško. Antras rungtynių pra ilginimas, atnešė lietuviams už tarnautą laimėjimą. Žiūrovai neišlaikė rungtynių įtampos ir joms pasibaigus mūsiškius išne šė iš Kūno Kultūros rūmų salės ant rankų. Tas dar kartą įrodė, kad krepšinio rungtynės su latviais visuomet būna labai „karštos", audringos ir pilnos įtempimo, nuo pat nepriklauso mybės laikų, kada mūsų kaimy nai lietuviams buvo kiečiausis priešininkas. Šia pergale Kau no Žalgiris užsitikrino teisę žais ti baigminiuose susitikimuose, į kuriuos pateko dar Leningrado Spartak ir Bureviestnik, Mask vos CASK, Kijevo KKI, Mask vos Dinamo, Tbilisio Dinamo. Aštuntasis finalistas bus išaiš kintas iš Rygos ASK, Rygos VEF ir Tartu Kalevo koman dų. Tuo tarpu Vilniaus Spar takas sostinėje pralaimėjo SS-gos pereitų metų meisteriui Maskvos CASK 66:93 ir Mask voj vietos Dinamo klubui 67: 73.

Balandžio 5:14 dd. Pekine prasideda

PASAULINĖS STALO TENISO PIRMENYBĖS.

Jose dalyvauja SS-ga, kurios są state randame N. Ramanauskai tę ir A. Saunorį. Atliktas jau žaidėjų „Sijojimas", imant pa grindu jų tarptautinius susitiki mus. Be abejo, tarptautinė sta lo teniso sąjunga atsižvelge į N. Ramanauskaitės laimėjimus Europoje ir vilniete iš 96 žaidė jų, pastatė į šešioliktą vietą pir menybėse. Dabar laukiama tik burtų traukimo. A. Saunoris yra nusiteikęs gan pesimistiš kai, nes Azijos tautos surado naują kamuoliuko servavimo būdą: atsimušęs nuo raketės, kamuoliukas yra labai „suktas", sunkiai paimamas. Tokį servavi mą turi japonai ir kiniečiai. Jam teks žaisti prieš kiniečius.

TRUMPAI IŠ LIETUVOS

Apie naują „slaptą ginklą" stalo tenise, gan plačiai rašo A. Saunoris. Tai naujas servavimo būdas „top-spin", išrastas japo nų. Šį smūgį galima atlikti tik lygia rakete. Be to smūgis, at liekamas neįprastu rankos jude siu. Raketė, smūgiuojant, laiko ma griežtai statmenai stalui. Ji keliama tiesiai į viršų, prisilie čiant prie kamuoliuko labai trumpai. Gal Kanados lietuvių žaidėjai išmėgins naują „gink lą" stalo tenise?

— Vilniaus Spartako futboli ninkai Kislovodske sužaidė pir mas rungtynes su vietos klubu. Laimėjo vilniečiai 9:3.

— Marijampolės jaunosios krepšininkės laimėjo prieš Sta lingradą 55:50.

IŠ VISUR

— Varšuvos Legija, nugalė jus Poloniją 75:59 laimėjo Len kijos meisterio vardą. Legijos treneriu yra vilnietis Vl. Mali ševskis, paskutinio lenkų bur mistro sūnus, kurio tėvas buvo išvežtas bolševikų į Sibirą.

— Futbolo rungtynese V. Vokietija įveikė Belgiją 1:0. Abiejų komandų silpną žaidi mą 60 tūkst. žiūrovų Frankfur te palydėjo švilpimu.

— Ateinančiais metais sueis lygiai 90 m. kai buvo sužaistos pirmos tarpvalstybinės futbolo rungtynės. Šių, pirmų, oficialių rungtynių atstovais buvo Angli jos ir Škotijos rinktinės.

— Į pusiaubaigminius ledo rutulio susitikimus pateko Mont realio, Toronto, Čikagos ir Det roito komandos. K. B.

APYGARDINĖS PIRMENY BĖS ČIKAGOJE

Kovo 11—12 dd. Čikagoje buvo Vid. Vakarų apyg. krepši nio ir tinklinio pirmenybės (vy rų ir moterų grupėse), kuriose paaiškėjo apygardos atstovai Š. Amerikos liet. sporto žaidy nėse Toronte. Šios varžybos su traukė daug komandų: vyrų krepšinio ir moterų tinklinio bu vo po 9 vienetus, o vyrų tinkli nio — 2 komandos. Iš viso bu vo arti 200 sportininkų iš Det roito, Clevelando ir Chicagos.

Daugiausia vietų į Š. Ameri kos liet. sporto žaidynes iško vojo Chicagos Neris ir Cleve lando Žaibas — po 3. Neris už ėmė III vietą vyrų krepšinyje, II — moterų tinklinyje ir I — moterų tinklinyje.

Vyrų krepšinyje I vietą ne lauktai užėmė Cnicagos Jūra, kuri baigmėje įveikė — 57:43 Žaibo komandą. Rungtynese dėl III vietos Neris nugalėjo Čikagos Lituanicą 49:47. Dėl IV vietos rungėsi Lituanica su paguodos rato nugalėtoju — Či kagos Aru. Cia pergalė atiteko Lituanicai, kuri laimėjo 64:55. Šios 4 komandos iškovojo teisę į Š. Amerikos liet. sporto žai dynes.

Moterų tinklinyje, kur kvali fikavosi irgi 4 komandos, pirmo sios išsirikiavo tokia tvarka: Žaibas, Neris, Aras, LFK Litu anica. Kaip ir krepšinyje, taip ir čia daugelis klubų turėjo sa vo antrąsias komondas, kurios liko tolimesnėse vietose. Įdo miausia kova pas moteris vyko tarp Neries ir žaibo vienetų ir žaibietės vis dėl to įveikė jauną Neries komandą, nors antrame sete turėjo gerokai susiimti.

Pas vyrų tinklininkus tebuvo tik vienas susitikimas, kuriome Neris lengvai nugalėjo Žaibą atvykusių be kelių geresnių sa vo žaidėjų. Abi komandos turė jo galimybę savo jėgas išmė ginti Toronte kito inėnesio vi duryje.

Šias varžybas pravedė Čika gos LSK Neris. Publikos šį kar tą buvo gana kukliai susirinkę.

Prieauglio klasių pirmenybės įvyks irgi Čicagoje — kovo m 25—26 dd. Jos bus pravestos Foster parko pastate. E. Š.

SPORTAS ČIKAGOJE

— Lituanicos futbolo koman da, kuri dalyvavo „Indoor Soc cer" — salės futbolo pirmenv bėse, čia užėmė VI-tą vietą iš 10 komandų. Lietuviai surinko 9 taškus iš 9 susitikimų (50%). Lituanica 4 rungtynes laimėjo ir 1 sužaidė lygiomis. Kadangi lietuviai žaidė augščiausioje di vizijoje, jų pasirodymas yra ver tintinas teigiamai.

Prasidėjusiose Illinois taurės (Peel Cup) futbolo varžybose Lituanica nugalėjo Spartos vie nuolikę net 9:0. Tai buvo pir mosios lietuvių futbolininkų rungtynės šiemet lauke. Rezer vinių komandų susitikimas bai gėsi 3:0 lietuvių naudai.

— Vid. Vakarų sporto apy gardos vyrų ir moterų stalo te niso varžybos bus pravestos kar tu su prieauglio klasių pirme nybėmis kovo mėn. 25—26 d. d. Čikagoje.

— Neries sporto klubas ren gia šokių vakarą, kuris įvyks balandžio 2 d. (Velykų sekma dienį) Balio Pakšto salėje.

— Lituanicos futbolo klubo 10 metų sukakties minėjimas įvyko kovo 18 d. su gražia pro grama B. Pakšto salėje. Ta proga išėjo ir sukaktuvinis lei dinys apie šio klubo veiklą. E. Š.

KANADOS FIGŪRINIS ČIUOŽIMAS

Kanados figūrinio čiuožimo čiuožikai daug yra padarę pa keliant Kanados sportininkų ly gį svarbesniuose tarptautiniuo se susitikimuose. Kanados pre tyžas išaugo, kada Barbara Ann Scott iš Ottawos laimėjo aukso medalį 1948 b. Olimpia doj, kuri vyko St. Moritz, Švei carijoj už pavienį moterų čiuo žimą (figūrinį). Pereitais me tais Barbara Wagner ir Bob Paul iš Toronto laimėjo olimpi niuose žaidimuose Squaw Val ley, Kalifornijoj, vėl aukso me dalį.

Kanados čiuožikams daug pa gelbsti Canadian figure skating draugija, organizacija, kuriai priklauso daugiau kaip 200 čiuožimo klubų iš visos Kana dos, ir kuri per penkiasdešimt metų globojo Kanados rungty nes, vykstančias septyniose vie tovėse. CFSA yra narys tarp tautinės čiuožimo sąjungos, ku ri, kaip mėgėjų organizacija, vadovauja visam mėgėjų figūri niam ir greičio čiuožimui visa me pasauly. Kanadiškų rungty nių laimėtojai, kur vyko sau sio mėn. Lachine, Quebeco pro vincijoje ir Montrealy, dalyva vo šiaurės Amerikos rungtynė se, vykusiose Philodelphijoj va sario 11 ir 12 dienomis, ir turė jo dalyvauti pasaulinėse rungty nėse, kurios turėjo įvykti Pra hoje vasario 22 — 26 dd.

DĖMESIO TAUTIEČIAI!

SIUNTINIAMS LIETUVON
urmo kainomis
(30—40% žemiau rinkos kainų)

Importuojame iš Anglijos
didžiausį pasirinkimą geriausių angliškų **vilnonių medžiagų** vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir suknelėms.
Turime didžiulį pasirinkimą vilnonių, kašmiro ir šilk. skarelių.
Inpilų, paklodžių ir užvalkalų medžiagos.
Didelis pasirinkimas vyriškų, moteriškų ir vaikiškų apatinių ir viršutinių baltinių, **megztukų** ir kitų medžiagų.
Ateikite ir įsitikinkite, kad čia perkant sutaupysite.
Priimame užsakymus
vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams.
CH. KAUFMANAS
Buv. Audinių fabriko Litex Kaune vedėjas.
Kaufman's Woollens & Textiles
Wholesale and Retail
3997 ST. LAWRENCE BVD. TEL. VIctor 2-5319

LETHBRIDGE, Alta.

IR MES MINĖJOME VASARIO 16

KLB Lethbridge skyriaus dė ka buvo suruoštas 16-to vasa rio minėjimas, kuris praėjo gan sėkmingai, nors ir dalyvaujant nedideliam skaičiui lietuvių. Ta čiau jis būtų dar sėkmingesnis buvęs, jeigu keli lietuviai būtų nesusirgę ir galėję minėjime da lyvauti.

Vakaras buvo pradėtas vaka riene. Skyriaus pirm. V. Arelis atidarė minėjimą, pasakydamas porą žodžių. Vėliau jis pristatė S. Noreiką, kuris laikė trumpą paskaitą, kalbėdamas daugiau sia apie lietuvybės išlaikymą. Po to V. Noreikaitė padeklama vo eilėraštį, sugiedamas Tautos himnas ir tuo minėjimas baig tas.

Vietinės spaudos (Lethbrid ge Herald) redaktorius įdėjo į savo redaguojamą laikraštį gra žų straipsnelį apie lietuvių, lat vių ir estų tautas, paminėjo jų padėtį, vargus ir pažymėjo, ka da mes švenčiame Nepriklauso mybės šventę.

KITOS ŽINIOS

Lethbridge lietuvių būrelis vis kas-met mažeja. Pereitais metais netekome A. Narušienės, kuri žuvo auto mašinos nelai mėje, važiuojant į Winnipegą aplankyti savo dukters.

S. Noreika, kuris dirba Alber tos valdžios žemės ūkio depar tamente, pakeltas į „agricultu rist" poziciją.

Informacijos reikalais kreip tis pas KLB skyriaus pirminin ką V. Arelį, 1001, 12 St. So., Lethbridge, Alberta. G. N.

— Ukmergės gyventojai bu vo suvaryti į mitingą ir išprie vartauti pasirašyti „rezoliuci ją", kad „karinis nusikaltėlis" Mečys Paškevičius būtų perduo tas Tarybų S-gos valdžios orga nams". Bet... jei Lietuva ne priklausoma, tai kodėl ne Lietu vos, bet Sovietų Sąjungos?

PAJIEŠKOJIMAI

— Pajieško brolis, Alfonsas Jankus, sesrį P. Jadvygą Liut kevičienę. Girdėta, gyveno To ronte. Atsiliepti šiuo adresu: 1737 Springland Ave, Montre al, 20. Telef. PO 8-5702.

Dr. Roman Pniewski
Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose
Vidaus ligų, akušerijos ir veneninių ligų specialistas.
3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

Baltica Investment Corp.
Autorizuotas kapitalas $ 120.000
prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsmt.
Ižd. E. Griganavičiūtė. Telef. RA 7-4097.
Reikalų Vedėjas D. N. Baltrukonis, CR 6-5075.

A. NORKELIŪNAS
Commissioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D.
.. VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.
6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)
Montreal 36, Que. Tel. RAymond 7-3120.

ME7-6727
DE LUXE CLEANERS
Sav. P. RUTKAUSKAS
117—6th Avenue, LACHINE.

BELLAZZI — LAMY, INC
DO 6-6941 76/8 George St., Ville Lasale.
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Fen-Test, Masonite, statybinis popieris.

SIUNTINIAI
LIETUVON IR Į KITUS SOVIETŲ KRAŠTUS
per ANGLIJĄ ir ŠVEDIJĄ.
Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis
per Janiną ADOMONIENĘ.
Siunčiame įvairiausius vaistus, gydymo reikmenis, medžiagas, drabužius, odas, avalynę, siuvimo mašinas, akordeonus, dviračius, maistą ir tt.
Užsakymai iš kitur primami paštu.
Siuntiniai pilnai apdrausti.
Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

M. MAČIUKAS
VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ
SIUVĖJAS
AUGŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS
ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS
79 ir 81 St. Zotique St. E.
Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE
BALTIC
Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabitai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.
SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS
yra tos srities specialistai su 22 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.
Lietuviams nuolaida.
Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle, Montreal, P. Q., Tel.: DO 6-3884.

TORONTO

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ APYSKAITA UŽ 1960 M.

Aktyvas	$$
Kasa	251.74
Banko sąskaita	18.38
Neapmokėta nuoma	14.00
Sklypas	5,000.00
Namas 52,971.94	
Amortiz. 14,044.26	38,927.68
Inventor. 4,674.22	
Amortiz. 2,754.55	1,919.67
Indai	850.97
Biblioteko knygos	837.68
Pirmyn sumokėtos išlaidos	767.73
Balansas	$ 48,588.15

Pasyvas	$$
Ipot. skola Paramai	18,300 00
Narių įnašai	21,325.30
Dividendas	4,158.50
Atsargos kapitalas	3,506.50
Algų mokesčiai	47.75
Neapmokėtos s-tos.	263.60
Depozitai už salę pirmyn	93.00
1960 m. pelnas	893.00
Balansas	$ 48,588.15

Pelno ir nuost. s-ta už 1960. Pajamos:	$$
Nuoma už salę	10,982.50
Nuoma už indus	176.00
Parengimai	4,624.80
Kitos	75.00
Viso pajamų	$ 15,858.30

Išlaidos:	$$
Algų mokesčiai	5,685.00
nedarbo draudimas	75.14
Pagelbinis darbas	20.00
Namų remontas	822.11
Baldų remontas	70.45
Namų ūkio išlaidos	445.95
Namų amortizacija	1,411.68
Baldų amortizacija	213.30
Elektra	295.49
Kuras	618.11
Gazas	148.00
Vanduo	122.73
Telefonas	278.97
Raštinės išlaidos	44.07
Draudimas	318.40
Procentai už paskolą	985.26
Mokesčiai	2,355.16
Indų susidėvėjimas	100.19
Leidimai	780.00
Reprezentacija	54.75
Skelbimai	36.80
Bibliotekos išlaidos	17.50
Kitos išlaidos	65.04
Viso išlaidų	$ 14,965.30
1960 m. pelnas	893.00
Balansas	$ 15,858.30

1961 m. numatyta pajamų ir išlaidų 17,200.00 ir pelno $915.00.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA

„Tėvynės Prisiminimai" iškilmingai atžymės dešimties metų sukaktį. Programa buvo pradėta 1951 sausio 27 d. Visi yra iš anksto kviečiami ir laukiami balandžio 8 d., šeštadienį po Velykų į iškilmingą akademiją, didelio masto koncertą ir grandiozinį balių Prisikėlimo parapijos salėje.

Sekančiuose „Nepr. Lietuvos" numeriuose bus plačiau apie tai.

JONAS R. SIMANAVIČIUS,

KLB Toronto apylinkės pirmininkas, Pabaltiečių Federacijos pirmininkas ir radio programos „Tėvynės Prisiminimai" vedėjas, pakeitė adresą. Dabartinis adresas yra 974 College Str Toronto 4, Ont. Telefonas pasiliko tas pats LE 4-1274.

Jau šį mėnesį tuo pat adresu bus atidaryta ir įvairių dovanų krautuvė, kur bus galima įsigyti visokių lietuviškų plokštelių, radio aparatų, knygų, įvairių dovanų ir kitų reikalingų daiktų.

MOKSLAS IR TECHNIKA...

Atkelta iš 3-čio pusl.

KINTA ŽMONIŲ PRIGIMTIS

Hamburgo profesorius dr. Adolf von Hernack, eilę metų tyrinėdamas padarė išvadą, kad šių dienų jaunimas esąs medicinos požiūriu žymiai pakitęs: jis augąs greičiau dėl maisto pakitimo, tačiau liguistumas žymiai padidėjęs.

Naujokų sveikatos tikrinimo daviniai, vykdyti tarpe 1937 ir 1957 metų, rodą šiuos rezultatus:

Širdies ir kraujo apytakos sutrikimai pakilę 4 kartus, dantų defektingumas — 2 kartus ir dvasiniai sukrikimai — net 5 kartus.

ŽMONIŲ GIMINĖS SENUMAS

Prancūzų biologas prof. Pierre Grasse prileidžia, kad žmonių giminė esanti 450.000 metų senumo. Tatai pagal jį sudarytų 15,000 generacijų.

Vienos mokslininkas prof. Wilhelm Winkler mano, kad žmonija egzistuoja jau 600.000 metų. Tikresnis spėjimas, kad jau milionas metų kai žmogus žemėj gyvena.

SVARBUS IŠRADIMAS

Miuncheno chemijos prof. Martin Srell ir bulgarui dr. Anton Kalojanoff, esą, pasisekė pilna chlorofilo sintezė. Nors gamta chlorofilą gaminanti žymiai pigiau, tačiau gyvybės funkcijų tyrimui šis išradimas galįs tapti itin parankus ir naudingas.

IŠTIRPDYS INKSTŲ AKMENIS

Hamburgo mokslininkai daro bandymus, kad tirpdinimo būdu, be operacijų, būtų pašalinami inkstų akmenys, susidarą iš oksalinių rūgščių ir jų kristalų.

NUFOTOGRAFUOTAS SAULĖS DĖMIŲ CENTRAS

Amerikos tyrinėtojams pirmą kartą pavykę iš baliono nufotografuoti saulės dėmių centrą. Nuotraukose matomi balti taškai, esą, laikytini dujų prasiveržimais.

IŠRASTI SPINDULIAI STIPRESNI UŽ SAULĖS SPINDULIUS

Amerikos oro susisiekimo pramonė pagamino specialų šviesai sustiprinti atominį prietaisą, kuris gaminąs spindulius, stipresnius už saulės spindulių galingumą.

PINIGAMS TIKRINTI APARATAS

JAV-bių mokslininkams pasisekė sukonstruoti elektroninį popierinių pinigų tikrinimo aparatą, kuris nepriimąs klastotų notų.

EPILEPTIKAI IŠGYDOMI

Heidelbergo prof. dr. Janz metiniame gydytojų suvažiavime pranešė, kad 70—80% epileptikų jau yra išgydoma.

LIETUVOS PARTIZANAI

PAGAL SOVIETINIUS LIETUVOS KOLONISTO ŠALTINIUS

10.

Gežužės 12, šeštadienis

Sesuo vėl perdavė glėbį laiškų. Balandžio 27 d. rašo apie Berlyno apsupimą, gegužės 3 d. — Berlynas užimtas, gegužės 9 d. skelbiamas akto dėl besąlyginės ginkluotųjų Vokietijos pajėgų kapituliacijos pasirašymas. Velniai griebtų, iš tokios galybės išėjo piš...

Dabar tai jau tikrai švinta naujas rytas. Amerikiečiai rusams duos...

Mirė Ruzveltas. Jo vietą užėmė Trumanas. Sako, kad Trumanas yra lietuvis, kilęs nuo Mariampolės. Štai kaip gražiai jis kalbėjo abiejų kongreso rūmų posėdyje: „Šiuo mimentu mano širdis kupina maldos. Prandėdamas vykdyti savo sunkias pareigas, aš nuolankiai meldžiu visagalį Dievą Saliamono žodžiais..."

Turime sukaupti jėgas lemiamam žingsniui. Reikia apvalyti apylinkę nuo komunistų ir jiems prijaučiančiųjų.

Gegužės 20, sekmadienis

Grupės narys Vincas Šapas, pranešė, kad į Gelažių kaimą šiandien atvyko „liaudies gynėjai". Sprendimą priėmiau nedelsiant. Gal ir mums pavyks su naikinti kokį desėtką, kaip ne seniai pasisekė Beržui?

Pasiskirstėme į dvi grandis, kurių vienai vadovavau aš, o kitai — „Morkuška". Pilnoje kautynių aprangoje, su kulkos vaidžiais, apsirūpinę šoviniais prie kaimo prisėlinome iš dvie jų pusių ir atidengėme kryžmį ugnį. Šaudėme kur papuolė ir į ką papuole. „Liaudies gynėjai" traukėsi, taikydamiesi į mus. Mes šveitėme iš visų ginklų šoviniais su paprastomis ir padegamomis kulkomis.

Didžiausiam savo nustebimui, radome nukautą tik vieną „liaudies gynėją".

Gegužės 27, sekmadienis

Sabaliauskas, Tvaskus ir Šapas šiandien buvo nuvykę į Užubalių koplyčią pasimelsti. Po pamaldų trejetas ėjo atgal į miške. Pakely sutiko moterį, kuri pasakė, kad į kaimą yra atvykę trys „liaudies gynėjai". Tą moterį (mūsų grupės dalyvio Antano Šapo žmoną) pasiuntę apie įvykį pranešti man, patys, iš Skupo kiemo pasiėmę pastotę, nuskubėjo pulti „liaudies gynėjų".

Kaime į juos ėmė šaudyti. Du „liaudies gynėjai" paspruko, o trečias nukautas.

Į kaimą kovos parengty įsiveržė visa mano vadovaujama kuopa. Gaila, pavėlavome — pasitraukusiųjų „liaudies gynėjų" nepavyko pagauti.

Birželio 18, pirmadienis

Įsakiau nušauti vieną Užubalių kaimo gyventoją — moterį, kuri, pagal pasakojimus, žuvusiam mūsų draugui numovė batus.

Praėjusią savaitę du kartu apiplėšta Čiulicų pieninė.

Sabaliausko - „Morkuškos" būrio dalyviai, pasiskolinę Balčiūnaitės ir Žakonio (jie abu mūsų ryšininkai) vežimus, nuvyko į vienkiemį netoli Korsakiškių ir iš to vienkiemio gyventojus paėmė 5 maišus rugių ir pasipjovė kiaulę. Visa tai pristatė pas Balčiūnaitę ir Žekonį.

Grįždami iš ten, užsuko pas Velnekiuose gyvenusį eigulį Ramanauską. Ramanauskui liepė pakinkyti arklį ir važiuoti drauge. Važiuojant eigulys buvo miške — nušautas. Tai padarė vykdant mano įsakymą.

Šiandien miške pastebėtos dvi moterys, viena iš jų — Ramanauskienė. Jos, be abejo, ieško kojo eigulio arba jo lavono. Be reikalo jiesko, vis tiek nesuras. Pasiunčiau Šližinską su Liepa, tegul pagrąsina joms ir šiek tiek užduoda, kad nešliaužiotų mūsų rajone. Kad bobelems mus su pageidavimas labjau įstrigtų į atmintį, Šližinskui ir Liepai talkininkauti nuskubėjo Grindilis su savo garsąja tarka.

Bus daugiau.

— JAV sekr. D. Rusk buvo pakvietęs į Washingtoną sov. užs. reik. mis. Gromyką ir tarėsi dėl nusiginklavimo.

— JAV Graikijoje pastatys radio stotį prieš Kario propagandą, bet stotis bus menko galingumo.

Sovietai vejasi Ameriką...

„BURŽUAZINIAI" LIKUČIAI... VIENINTELIS IŠGANYMAS

„Švyturys" 2-me š. m. n-ry įdėjo 20-ties „tarybinių kūrybos metų" aprašymą. Štai, ką „Švyturys" rašo:

„Redakcijos duris pravėrė jaunuolė. Ji prašė pasakyti, kur yra kirpėjų mokykla? Teko visur ilgai skambinti, ieškoti, o galop atsakyti: tokios mokyklos nėra".

Kai „Švyturio" redakcija, atšventusi 20 „tarybinių" metų sukaktuves, pradėjo plaukų kirpėjų klausimą tyrinėti, pasirodė, kad tiktai iš „prakeiktųjų buržuazijos laikų" tėra užsilikę „dauguma kirpėjų — senyvo amžiaus", kurie „toli gražu neaptarnauja visų piliečių".

„Švyturys" toliau rašo: „O kur kosmetikos — „grožio" kabinetai? Jų nėra ne tiktai Kaune, bet ir kituose respublikos miestuose, nekalbant apie rajonus. Nėra specialistų, niekas jų neruošia... Kas ruošia specialistus — remontuotojus naujiems buitiniams gaminiams — pagedusiems šaldytuvams, skalbimo mašinoms, magnetofonams, ir kitiems aparatams taisyti?... Sugedo jūsų pianinas ar koks muzikos instrumentas. Kur jieškoti specialistų? O jei reikia rajone, kolūkyje, fabriko klube, pagaliau Vilniaus, Kauno, Šiaulių miestuose surasti rojalį? Kur surasi derintoją, kas jį paruošė? Gerai jei randi kokį specialistą senuką...

„Mes džiaugiamės gražiais ženkliukais atlapuose. O žinote, kur užsakome juos gaminti? Latvijoj, Estijoj... Aulininkų - modelistų, žmonių, kurie kuria fasonus, įskaitant ir fabrikus, mieste yra apie 20. „Naujų neruošiame. Nėra mokymui skirtų fondų", — sako atelje vyr. meistras St. Juodinis..."

„Modelių kūrėjų (skrybėlių) specialistų Kaune turime labai nedaug, — sako Kauno fabriko „Mada" skrybėlaičių siuvimo atelje vedėja S. Lukošiūnienė. — Tas pat Vilniuje. O daugumoj rajonų ir visai nėra. Mažai ir kepurininkų. Per penkiolika pokarinių metų mes paruošėme tik vieną specialistą, — sako ji. — Tik vieną!"

„Graverių rasime beveik tik Vilniuje ir Kaune. Mokinių čia nėra... Per penkelika pokarinių metų mes paruošėme savo miestui ir gausiems respublikos rajonams, tik 3 naujus graverius... Taigi, senstame, gali žūti daug meistriškumo, daug profesinių paslapčių... — sako graveris E. Kilbauskas".

Apie laikrodininkus „Švyturys" rašo: „...Nė vienoje respublikos mokykloje šios profesijos nemokoma..."

Apie juvelirus, kurie kala žiedus, „Švyturys" rašo: „Reikalinga profesija. Deja, net Vilniuje jų turime tik du... Ir tuos pačius jau nejauniklius... Juvelirų reikia ne tik Vilniui!"

„Švyturys" toliau rašo: „Sakysim, kas ruošia cheminėms valykloms darbuotojus, knygrišius, matracų meistrus?

Kai „Švyturio" reporteris su visa šia medžiaga užsuko į „Lietuvos TSR Vyriausią vietinės pramonės valdybą, pas jos viršininką drg. Vaclovą Prekevičių", šis „atidžiai iš klausęs, pasitaręs su valdybos atsakingais darbuotojais", pareiškė:

— Pretenzijos rimtos. Ir mes tuojau imsimės priemonių"...

Tat, taip sovietija vejasi Ameriką... Ir tokia jos pažanga, apie kurią sovietininkai pučia dideles dulkes.

APIE TRIJŲ LIEUVOJE SUŠAUDYTŲJŲ BYLĄ

Vilniaus „Tiesai" buvo reikalinga bemaž dviejų savaičių, kol parašė pranešimus apie bylą prieš tris lietuvius, kaltintus masiniu žudymu vokiečių okupacijos metais. Kaip jau buvo pranešta, Alfonsas Nikštaitis, Bernardas Skliutas ir Stasys Petrauskas jau kovo mėnesio pradžioje (ar net vasario pabaigoje) buvo nuteisti mirti. „Tiesa" 60 nr. (kovo 11 d.) tai bylai paskyrė vieną puslapį, nušviesdama pasmerktųjų ir partizanų veiklą, žinoma, iš savo tendencingo taško. Kas įdomu, kad „Tiesa" tame aprašyme duoda suprasti, kad dar ir dabar Lietuvoje yra besislapstančių partizanų. E.

— Tiesoje jurbarkiečiai skundžiasi, kad krautuvėje nėra baltos duonos, bet pilna degtinės.

— Castro didžiuojasi draugyste su Quadros. Tai įdomi sąjunga.

Aktoriai Johny Wayne ir Frank Shuster tariasi dėl TV programos.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING Co.

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098

Įvairūs siuntiniai

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir USSR.

Prašome reikalauti mūsų naujai atspausdinta vaistų katalogą Nr. 2.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Iš Kanados:

Siunčiame paprastu ir **oro paštu** Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius.

Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Gyvenąs ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gyvo svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.

Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA 8-6686
ponia V. Juraitis.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-5315
ponia M. Venskevičienė.

Darbo valandos: pirmadieniais-penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais—nuo 9 v. ryto iki 5 val. v.

SAVININKAI S. IR A. KALOZA

LIETUVIAI KURIA LIETUVIŠKAS ŠEIMAS

Savo laimei ir tautos gerovei. Kas neranda lietuvaitės savo aplinkumoje, tesikreipia adresu: G. Žilvitis, 7722 George St., LaSalle, P. Q., Canada. Paslaptis garantuota. Patarnavimas nemokamas, nes reikalas tautinis.

Lietuviai advokatai

NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Barristers, Selicitors, Notary Public.

35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.
Tel. Office WA 4-9501
Res. BE 3-0978

Lietuvio Advokato Įstaiga.

Victor D. ALKSNIS
Advokatas — Notaras

62 Richmond St. West
(Kampas Bay ir Richmond)
Room 901,
Toronto, Ont.
Telefonas EM 2 2585

A. E. McKAGUE, Q. C.

Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras.

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395.
1008 Northern Ontario Bldg.
330 Bay Street,
TORONTO 1, Ontario.

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve „PARAMA"

Bustinė: Lietuvių Namai
1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723

Už santaupas moka nuo 4% ligi 5%.
Už asmenines paskolas ima tik 8%.
Už paskolas morgičius — 7%.
Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.
Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydy.

Darbo valandos:

Pirmadieniais ir penktadieniais nuo 10 v. r. ligi 1 val. p. p. ir vakarais nuo 5.30 ligi 9 v. v.
Antradieniais nuo 10 v. r. ligi 1 v. p. p. ir vakare nuo 7—9 v.
Trečiadieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v. r. ligi 1 v. p. p.

HAMILTON

KLB HAMILTONO APYL. ŠALPOS KOMITETO

1960 metinės rinkliavos apyskaita

Surinko:	$$
J. Giedraitis	170.50
Dr. Tabarauskas, bažn.	121.89
Narkevičius	95.00
Kežinaitis	52.50
Tirkšlevičius	44.550
Dalangauskas	44.00
Kareckas	32.00
Rimkus	30.00
Kažemėkas	26.00
Gureckas	23.00
K. Mikšys	22.00
Pleškevičius	21.00
Norkus	16.00
Žadeika	4.00
Stonkienė	2.00
Viso	$ 704.39

Aukojo prekybininkai ir pramonininkai

TRI Realty Ltd. (p. Franskevičius ir p. Didžbalis	$10.00
Hamiltono Liet. kredito kooper. „Talka“	$10.00
„Grand House“ p. Narušević ius	$ 5.00
Viso	$25.00

Iš viso surinkta $729.39

Šelpiamųjų vardu kom-tas dėkoja pasišventusiems rinkė jams ir mieliems aukotojams. Šelpimas vargdienių yra mūsų tautos brangi tradicija.

KLB HAMILTONO ŠALPOS KOMITETO 1960 APYSKAITA

Pajamos:	$$
Saldo 60. I. 1.	233.33
Metinė rinkliava (su likuč. 1959 m.)	1,329.70
10% parengimų pelno B-nės v-ba $200.00 ir Aukuras $5.00	205.00
Aukojo prekybininkai ir pramonininkai	85.00
%% iš koop. Talkos	9.73
Motinos dienos minėjimo pelnas	9.75
Viso pajamų	$1,872.57
Išlaidos:	$$
Šalpa vietoje	225.00
Pasiųsta centrui	500.00
Sveikams ir ligoniams Vokietijoje	400.00
Karo invalidams	50.00
Vokietijos krašto v-bos nuožiūrai	50.00
Apmoketa 1 darbo d.	10.00
Susisiekimas, paštas, raštinės ir kt. išlaidos	21.80
Viso išlaidų	$1,256.80
Saldo 61. I. 1.	$615.77.

Šalpos Komitetas.

H. L. B. Šalpos fondui aukojo: $10: V. S. Burdinavičius, St. Bakšys, Dr. J. Zeltins, V. Kežinaitis, V. Narkevičius; po 5 dol.: J. Bajoraitis, p. Klevas, St. Dalius, Astas, Steiblys, Dr. Valaitis, A. Povilauskas, p. Bacevičius, p. Savickas, Kovelis, A. Stasevičius, Pr. Sakalas, Pilkauskas, B. Kronas, J. Kšivickas, E. Galinis, Lesevičius, Melnikas, Obcarskis, V. Navickas, Stonkus, Lengnikas, J. Mazulaitis, E. Sakas, Milaševičius, K. Stanaitis, J. Skaistys, J. Svilas, A. Ščiuka, N. Zabulionis, J. Andriukaitis, G. Martišius, J. Bulionis, J. Šarūnas; po 4 dol.: V. Laparskas, O. Mikšytė, K. Mikšys, L. Skripkutė; po 3 dol: Patamsis, J. Povilauskas, Kybartas, J. Giedraitis, Eršti kaitis, F. Guja, Zurlys, Mingela, Latauskas, V. Babeckas, Bungarda, L. Gutauskas, Gimžauskas, A. Liaukus; po 2 d.: I. Mikšys, L. Fulinauskas, D. Kochanka, V. Miškinis, V. Geležinis, J. Lekutis, S. Rukšėnas, V. Karaliūnas, p. Petraška, A. Sukaitis, p. Kerutytė, Šlepetys, Klypas, P. Siulys, A. Petkevičius, Adomauskas, Sopys, Saulius, Kanopa, Kvedaras, E. Sudikas, Baranauskas, Bilevičius, Pauliukas, Petraitis, Kažemėkas, Milkentis, Verbickas, B. Orvydas, J. Jasimienė, Armonas, Z. Boiskis, A. Muliolis, Breichmanas, Garkūnas, Mikutaitis, Stukas, S. Senkus, V. Bruzgys, A. Vainauskas, A. Gurgzdys, S. Zioba, J. Virkietis, J. Stanius, Sakalauskas, Pr. Kažemėkas, Pr. Rimkus, Pr. Rimkūnas, J. Kanova, J. Valevičius, B. Aseviskis, L. Koperskis, Pike, A. Mikalauskas, Jakimavičius, V. Petrušaitis, J. Giedrimas, Meskauskas, Pajerskas, Varnas, Dronsatavičius, Bartininkaitis, Enskaitis, A. Tumaitis, A. Kamaitis, J. Kažemėkas, J. Petrūnas, J. Stanaitis, Asmenavičius, Krištolaitis, Kamaitis D. Kairys, Stungevičius, V. Kazlauskas, J. Paškevičius, Januškevičius, V. Svilas, E. Buguslauskas, A. Šilinskas, A. Kibartas, O. Celiauskienė, Bugailiškis, V. Simanavičius, Subatninkaitė, J. Bartkus, E. Antanaitienė, A. Steigvila, S. Kačinskas, Žukauskas, Z. Stankus, K. Meškauskas, Urbaitis, Volungė, Gureckas, Laščius, Rimkevičius, Levinskas, J. Stankus, Paukštys, Balakauskienė, Žukauskas, Krivinskas, Steibingis, Kzevuckas.

Kiti aukojo mažiau.

KLB Šalpos Fondo Komitetas.

KŪRĖJŲ - SAVANORIŲ ŽINIAI

Lietuvos kariuomenės Kūrėjų - Savanorių centro man yra pavesta steigti Lietuvos kariuomenės Kūrėjų - Savanorių Veteranų s-gos Hamiltono mieste grandis, arba, jeigu rastųsi iki 11 Savanorių - Kūrėjų, tada būtų galima įsteigti ne grandis, bet skyrius.

Kadangi aš Kanadoje, Hamiltone gyvenu neseniai ir visų lietuvių, ypač savanorių-kūrėjų Hamiltono mieste ir jojo apylinkėse mažai ką žinau ir pažįstu, tad nustatyti man tikrą skaičių yra neįmanoma. To dėl skelbiu ir prašau visų savanorių-kūrėjų Hamiltono mieste ir joje apylinkėse, pranešti man savo adresus, kad žinočiau, kam pasiųsti žinių lapus, kuriuos prašau užpildyti. Savanorius - kūrėjus prašau visais reikalais kreiptis į mane, žemiau nurodytu adresu. Petras K. Pleskevičius, 220 Emerald Str., N., Hamilton, Ont.

TAUPYK IR SKOLINKIS KOOPERATINIAME BANKELYJE „TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol., morgičių paskolos iki 50% turto vertės.
Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas.
Pilnas čekių patarnavimas.
Darbo dienos:
Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 5 val. p. p.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.

20 King St. E. Room 13. **Tel. JA 7-5575**

A. LIŪDŽIUS, B. L.,
Viešasis Notaras
(Notary Public)
Advokatas iš Lietuvos.
Namų, žemės ar bet kurio biznio pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas ir visi kiti notariniai reikalai.
Teisiniai patarimai.
Morgičiai.
Įstaiga: **JA 7-5575;**
Namų: **FU 3-8926.**
20 King Street East, Hamilton.

Spaudos apžvalga

JUODADARBIO KULTŪRI NĖS SĄLYGOS AMERIKOJE

Rašytojas Ben. Babrauskas „Drauge“ polemizuoja su Rusijos okupuotos Lietuvos rašytojais, ryšium su jų lankymusi Amerikoje. Ben. Babrauskas į galą straipsnio rašo apie kultūrines ir juodadarbio sąlygas Amerikoje, kas maždaug yra ir Kanadoje:

„Kokias gyvenimo, civilizacijos bei kultūros sąlygas turi žemiausios kategorijos darbininkas? Labai lengva yra man atsakyti į tą klausimą, pažvelgus į save. Trijų asmenų šeimai turiu 5 kambarius. Deja, trūksta dar šešto, ypač knygų lentynoms, kurių jau pilni pasieniai. Jeigu trūksta, tai aišku, jog šeštas kambarys turės atsirasti dar šiemet. Kuro problema neatima nė minutės laiko: niekad nereikia krosnies pakurti nei užgesinti: tas pareiga automatiškai atlieka termostatas. Nei namuose, nei darbovietėje niekad neteko apsivilkti švarko — visada dirbi vienmarškinis. Elektros taupymo čia niekas nepripažįsta: ir šaldytuvas ir lygintuvas, ir skalbiamoji mašina, ir visoki elektriniai įrankiai ir televizija, ir radio aparatai (pastarųjų mes turime tris), ir kiekviename kambary po 200 žvakių lemputės — visa tai pas mus yra minimumas. Už tuos malonumus paskutinių dviejų mėnesių sąskaita — $16.50, t. y. 508 kilovatai. Vandens šalto ir karšto — kiek telpa. Svietas, gretinė, mesa, anot nuobodaus buities vaizduotojo, nuo stalo nenulipa. O kaip jūsų kultūros reikalai — paklaus įtūžęs sovietas, kuriam 5—6 kambariai ir kiti mūsų eilinio darbininko patogumai tėra tolima — ne penkmečio, ne dešimtmečio, bet ištiso šimtmečio, taigi tik vaikaičių vaikų — svajonė. Vėl žvilgtersiu į save, eiliniausią darbininką. Prenumeruoju ir perku eilę laikraščių ir žurnalų įvairiom svetimom kalbom, t. y. darau taip, kaip dera „kosmopolitui“, Amerikos gyventojui. Tačiau neužmirštu ir lietuviškos spaudos: taikliais poeto R. Dandierino žodžiais tariant, „vietinės ir sovietinės“. Tas eilinis darbininkas prenumeruoja 3 lietuviškus dienraščius, 7 savaitraščius (jų tarpe du tris kart ir dukart savaitinius) 14 žurnalų. Tai būtų nedaug. Bet kai prisideda visos knygos, „vietinės ir sovietinės“, kurių čia galima gauti, — tai jau šis tas susidaro. Per penkiolika metų tų knygų susikaupė ne ką mažiau, negu jų tavo buvo surinkta Lietuvoje. Ir vis dėlto už šitokias sąlygas kultūriniam darbo žmogui dėkoji likimui ar laimei, kurios dėka tu šiandien esi laisvas nuo komunizmo, kurį didysis vokiečių lyrikas H. Heine prieš gerą šimtmetį nupiešė kaip baisią šmėklą, kuri purvinu batu sutryps poeziją ir sunaikins gražiausią žmonijos kultūrą“.

— Portugalų Angolon iš Kongo veržiasi juodi teroristai ir žudo baltuosius.

EDMONTON, Alta.

PRANCŪZŲ SPAUDA LIETUVĄ GRAŽIAI PAMINĖJO

Oficialus Albertos ir Kolumbijos organas „La Survivance“ š. m. 14-me numery, vasario 16 proga, Lietuvai paskyrė apie pusę didelio formato laikraščio 3-jo puslapio, kur iškilmingai įdėta dail. P. Augiaus medžio graviūra, vaizduojanti besimeldžiančią prie koplytėlės mergaitę, kai aplinkos kalneliai kryžiais apkaišyti. Po atvaizdu, žemiau, įdėtas fragmentas iš Lietuvos istorijos, vaizduojąs garbingą momentą, kai Lietuvos karalius Mindaugas priėmė katalikiškąją krikštą.

Straipsnis būdina visą istorinį perbėgį, kaip Lietuva organizavosi, kovojo su svetimais įsiveržėliais. Gal šių kovų pasekmė, kad visas Lietuvos kraštas įgavo kryžių kraštovardą.

„La Survivance“ laikraščio vadovybę ir tuos žmones, kurie taip gražiai paminėjo 43-sias Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukaktuves, nekiek nuoširdžiai padėkoti. Tai yra graži apie Lietuvą informacija.

DU MIRTIES SPRENDIMAI

Maxwell Feener, 23 metų, spalio 5 d. nudūrė Kay Chounor, 26 metų. Už tai Cochrane, Ont., teismas jį nuteisea nirti kartuvėse. Mirties sprendimas bus įvykdytas bal. 13 d.

David Norman Brenner, 19 m., gruodžio 2 d. Kitchenery 11 peilio smūgių nudūrė Carla Ludwiga mirtinai, už ką Kitchener, Ont., teismas jį nutarė nubausti mirties bausme, paskiriant. Jis pareiškė, kad neprašys pasigailėjimo ir mirs balandžio 6 dieną.

TEISĘ ŽMOGŽUDŽIU VADINTI DUODA TIKTAI TEISMAS

Maxwel Feener nuteistas mirti už žmogžudystę, bet jo advokatas iškėlė dviem laikraščiam bylą, už tai, kad jie Feenerį vadino žmogžudžiu. Teisėjas rado, kad advokato skundas pagrįstas, nes laikraščiai rašė ir dėjo fotografijas apie Feenerio žmogžudystę tokiu tonu, kad galėjo įtaigoti teisėją padaryti neobjektyvų sprendimą, nes žmogžudžio terminą jie naudojo tada, kai teismas dar nebuvo taręs savo sprendimo, todėl „Timmins Daily Press“ nubaustas $2,500 ir „Kirkland Lake's News“ $500, plius po 200 dol. teismo išlaidų...

VOKIEČIAI GALVOJA...

Atkelta iš 2-ro psl.

judėjimas gatvėse primena skruzdėlyną.

Nuomos naujuose namuose yra gana augštos ir nevisiems prieinamos. Jei darbininkas per mėnesį uždirba 500 — 600 markių ir nuomą už kelis mėnesius gali sumokėti iš anksto, tai jis gali išsinuomoti butą naujuose namuose. Toks darbininkas gali ir automobiliuką įsigyti. Tačiau dauguma darbininkų tiek neuždirba, — jiems tad tenka ir prastesniu butu pasitenkinti ir vietoje automobiliuko pirkti dviratį. Ir dviračiu vis dėlto geriau važinėtis, negu pėsčiom keliauti.

Lankant Vokietiją, vienas dalykas

ypač krinta į akis — nepaprastas švarumas.

Nuo senų laikų ten įsigalėjo paprotys prie namų turėti dar želius ir sodinti gėles. Be gėlių neapsieina ir miesto aikštės. Aikščių ir aikštelių miestuose yra labai daug, ir jos visos labai gražiai tvarkomos, prižiūrimos. Aikštėse yra suolų, kur žmonės gali atsisėsti ir pailsėti. Yra įrengta vieta ir vaikams žaisti.

Kai į autobusą ar gatvekarį įlipa senesnio amžiaus žmogus ir nėra vietos kur jam atsisėsti, tai paprastai jaunuolis ar jaunuolė pasikelia ir užleidžia savo vietą. Jie mandagūs ir paslaugūs. Vienos mergaitės paslaugumo dėka aš turėjau progos aplankyti pirmojo Vokietijos prezidento, Friedrich Eberto, kapą ir jį nufotografuoti. Velionis buvo socialdemokratas. Po pirmojo pasaulinio karo, kai kaizerio valdžia susmuko, o pats kaizeris paspruko į Olandiją, velionis buvo išrinktas Vokietijos prezidentu. Tik, deja, neilgai toji Vokietijos respublika tegyvavo...

J. Kapsas.

MONTREAL

„NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" BENDROVĖ VYSTO MAŠINŲ FONDO VAJŲ

Sudarytas planas jį įvykdyti iki „Nepriklausomos Lietuvos'" 20-ties metų sukaktuvių minėjimo, kuris nustatytas spalio 14 dienai.

Spaudos bendrovės „Nepriklausoma Lietuva" valdyba eilėje paskutinių posėdžių atsidėjusi nagrinėjo visos organizacijos uždavinių siekimo ir tolimesnių darbų pertvarkymo klausimus.

Nutarta, kad bendrovė bus išvystyta į žymiai didesnį lietuvybės išlaikymo židinį ir kultūrinį centrą, kuris ne tiktai turi leisti „Nepriklausomą Lietuvą", siekiant jos sudažninimo, bet kad bendrovė būtų leidykla, kuri leistų ir kitus laikraščius bei žurnalus ir taipgi knygas.

Taip apsisprendus, bendrovės darbų priešakyje atsistoja būtinumas pertvarkyti pačią spaustuvę, ją sumoderninant ir pakeičiant spaudos būdą. Tam tikslui jau prieš 4-tą metų paskelbtasis „NL" Mašinų Fondo vajus suaktyvinamas tokiu mastu ir tempu, kad jis būtų baigtas iki šių metų spalio 14 dienos, kada numatytas „Nepriklausomos Lietuvos" dvidešimties metų sukaktuvių minėjimas. Tam tikslui sudarytas vajaus suintensyvinimo planas, kuris apims visą Kanadą ir visas vietas, kurias tiktai „Nepriklausoma Lietuva" pasiekia.

Sekančiame „NL" nr-je jau bus vajaus reikalu atsišaukimas su tūlais nurodymais ir bendru vajaus planu.

Bendrovės valdyba jau šiuo kreipiasi į tautiečius, prašo jų nuoširdžios paramos ir visus kviečia į talką.

Šiais sunkiais laikais, kada Tėvynė kenčia didelę priespaudą; kada lietuviai šiapus geležinės uždangos turi pakelti didelę kovą už tautos teises būti savarankiškai; kada tenka nelengvomis sąlygomis rūpintis jaunimo lietuvišku auklėjimu, — visi turime jausti atsakomybę prieš tautą ir Tėvynę ir dėti visas pastangas, kad didieji mūsų siekiai būtų visų paremti visu nuoširdumu ir atidumu.

O spauda yra vienas didžiųjų veiksnių.

● **Lietuvių tautiniai šokiai** per televiziją, 12 kanalu, bus šį šeštadienį, bal. 1 d., 5,30 val. po pietų.

VISUOMENĖS VEIKĖJAS PETRAS NORKELIŪNAS,

gyvenąs Rochesteryje, N. Y., buvo sunkiai susirgęs turėjo gydytis ligoninėje kur jam padaryta sunki operacija. Brolis Dominikas su Ponia buvo nuvykę iš Montrealio jo lankyti ir galėjo pasidžiaugti, kad žymusis Rochesterio visuomenės veikėjas po sunkios ligos jau sveiksta. Didžiai gerbiamą visuomenininką, Neprkl. Lietuvos skaitytoją ir rėmėją ir mes nuoširdžiai užjaučiame ir linkime greito pasveikimo.

MONTREALIO LIEUVIŲ AKADEMINIS SAMBŪRIS

skiria ketvirtą Vinco Krėvės literatūrinę premiją $500.00 sumoje už stipriausią 1959 — 1960 metais išspausdintą ir dar nepremijuotą grožinės literatūros veikalą. Jury komisiją sudaro: Dr. I. Gražytė, M. Aukštaitė (Lietuvių Rašytojų dr-jos narė), kun. Dr. F. Jucevičius (K. L. B. Montrealio Seimelio Prezidiumo atstovas), P. Girdžius ir A. Kličius (Lietuvių Akademinio Sambūrio pirmininkas).

Primename visuomenei, kad premijos įteikimas įvyks gegužės 13 d. V-ba.

● **Kun. St. Kulbis**, S. J., paskutiniu laiku apvažiavo tris Kanados lietuvių kolonijas — Sault St. Marie, Sudbury ir Ottawa — ir suteikė priešvelykinį patarnavimą tautiečiams. Be to, Sault St. Marie dar palaidojo atsilankymo metu mirusį tautietį.

● **Mirė** Mailas Vincentas Bill, staiga Jean Talon ligoninėje, kovo 23 d., 50 metų amžiaus. Palaidotas per Šv. Kazimiero bažnyčią kovo 27 d.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

Did. ketvirtadienį: iš ryto pamaldų nebus. Vakare 8 val. iškilmingos šventos mišios.

Did. penktadienį: vakare 8 val. ugnies, vandens ir velykinės žvakės šventinimas ir iškilmingos šv. mišios.

Velykų rytą: 6 val. prisikėlimas, procesija ir šv. mišios. Velykų dieną kitos mišios kaip sekmadieniais: 8, 9, 10 ir 11 val.

Iškilminga pirma šv. komunija AV parapijoje yra ruošiama atvelykyje, balandžio 9 d. Tėveliai labai prašomi padėti paruošti vaikučius šiam didžiam įvykiui ir užregistruoti vaikučius pas tėvą Aranauską, dar prieš Velykas.

Pirmoji vaikučių repeticija visiems būtina, kuri įvyks Did. penktadienį, 6 val. vakare. prašome nevėluoti. (AV).

Kryžiaus - koplytėlės Seselių vienuolių sodyboje šventinimas įvyks birželio 18 dieną, apie ką ir pranešama.

Virimo kursai šį trečiadienį, 7 val. vakaro tęsiami toliau Seselių patalpose.

● **Ateitininkai** minėjo sukaktuves. Pamaldų metu Klebonas T. J. Borevičius sakė pritaikytą pamokslą. prie organizacijos vėliavos budėjo nariai, po to seselių vienuolyne įvyko posėdis.

● **Raimundas** Kličius slidinėdamas pašliužomis įlaužė vieną kojos kaulą, todėl dabar sugipsuotas turi gydytis apie 6 savaites.

● **Sūnų ir dukterų** draugija nutarė jungtis su Vytauto klubu. Dr-ja sumanė statytis svetainę, bet dauguma narių randa, kad geriau būtų susijungus su klubu sudaryti pajėgesnę organizaciją. Sumanymas protingas ir prasmingas.

● **P. Kudžmienei** Dr. J. Šemogas padarė operaciją Lachinės ligoninėje.

● **P. Paulienė** po sėkmingos dr. J. Šemogos operacijos, sugrįžo į namus ir baigia sveikti.

VIEŠA PADĖKA

Lietuvos Karaliaus Mindaugo Šaulių kuopos metinis susirinkimas vienbalsiai nutarė išreikšti viešą padėką p. R. Bukauskui už padarytą menišką adreso ir šauliui J. Šaučiuliui už padarymą šaulio ženklo medžio drožinyje šaulio Leono Balzaro išleistuvėms. Jie abu tai padarė be jokio atlyginimo. Už tai jiems reiškiama nuoširdi šauliška padėka.

L.K. Mindaugo Šaulių Kuopa.

ĮSIGIJO BIZNĮ

Ignas Petrauskas ir Vytautas Barauskas nusipirko biznį City Bowling and Restaurant, 4250 St. Denis. Sėkmės.

Kas vyksta savo mašina į Torontą savaitgalį ir gali paimti vieną žmogų, prašomas paskambinti telefonu DO 6-6220.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

Did. ketvirtad. — 6.30 vv. išpažintys, 8 val. mišios.

Did. penkt. — 3 val. pamaldos, po jų išpažintys, 8 v. kryžiaus keliai.

Did. šešt. — 7 v. v. ugnies ir vandens šventinimas ir Velykų vigilijos mišios.

Velykų dieną — 6.30 v. ryto Prisikėlimas ir mišios 9,10

Rinkliava kovo 25 d. — 201.32 ir gelėms — 174.45.

Bažnyčios fondui aukojo E. Griganavičiūtė 100 dol., V. Mitchel ir J. Simonavičius po 50 dol. ir kt.

Šv. Elzbietos d-ja balandžio 22 d. ruošia šokių vakarą.

Margučių vakarienei, kuri bus bal. 8 d., jau ruošiamasi. Bus gera vakarienė, veiks loterija ir gražiausi margučiai bus premijuoti.

SLA 123 KUOPA MONTREALYJE

sekmadienį, kovo 26 d., turėjo metinį susirinkimą. Valdyba padarė trumpą pranešimą apie praeitus metus ir iždo globos v-ba apie kasos stovį. Pirmininkas darydamas pranešimą, priminė gen. sekr. Dr. M. Viniko mirtį ir pakvietė kuopos narius jo atmintį pagerbti susikaupimo minute. Fin. sekretorius ir kuopos organizatorius M. Juodviršis pranešė, kad kuopoje yra 65 nariai, kurių 10 yra jaunimas ir 5 ne Montrealyje, o kaikurie toli Kanados vakaruose.

Iždininkas archit. V. Zubas pranešė, kad paskutiniųjų metų kadencijos laiku SLA centrui yra pasiųsta 4,458.57 dol., kuopos kasoje yra 337.32 dol.

Pr. Laurušonis pranešė, kad kuopos atskaitomybės knygos vedamos tvarkingai.

Kadangi kuopos valdyba renkama vieniems metams, tai buvo renkama nauja valdyba. Iš išstatytų kandidatų išrinkti J. Šiaučiulis, M. Juodviršis, St. Kęsgaila, St. Morkūnas ir J. Kardelis, kandidatu liko p. Pakulienė. Iždo globėjais išrinkti: J. Šeidys, H. Adomonis ir p. Skaisgiris; kandidatu liko Pr. Laurušonis.

Sumanymuose iškelti paramos klausimai ir, juos aptarus, nutarta. Vasario 16 akto signatarui prof. St. Kairiui paremti skirti 25 dol., Vasario 16 gimnazijai 20 dol., AV parapijai už patalpų naudojimą 20 dol.. Dr. Viniko fondui jau nimui paremti 20 dol., Mūsų skautų šokių grupei, kaip jaunimo organizacijai, iš kurios kuopa laukia naujų narių, 25 dol., ir „Nepriklausomai Lietuvai" už pastovią tarnybą kuopai 100 dol. šėrams nupirkti.

Išrinktoji į kuopos valdybą, pasilikusi po bendro posėdžio, pasiskirstė pareigomis: pirm. J. Kardelis, vicep. St. Kęsgaila, fin. sekr. M. Juodviršis, sekr. St. Morkūnas ir J. Šiaučiulis - iždininkas.

● **Mirė** Maskvytis (Maks) Douglas William, R. C. N., 19 metų, atsitikus nelaimei ties Fort Laudtrdale, Florida, kovo 20 dieną, sūnus Muriel Maksvytis.

TORONTO

MITINGAVO ANTIATOMININKAI

Massey sale buvo artipilnė žmonių, kurie, ryšium su Genevoje atnaujintomis derybomis nutraukti atominius bandymus, buvo norima mitingavimo tiksiu paskatinti derybas vedančius prieiti prie susitarimo. Susirinkimą pikietavo. Pirmininkavo rabinas Feinbergas, kurį pikietininkai vadina raudonu rabinu. Mitinge dalyvavo ir trockininkai. Lietuvių pikiete nepasirodė. Į mitingą buvę atkviesti antiatomininkai ir iš JAV. Vienas jų, dr. Pauling, teigęs, kad Amerika turinti 125,000 atominių bombų, o Rusija 60,000. Žinoma, tai tiktai spėliojimai, nes niekas tokių dalykų tikslumo negali turėti.

LIETUVIŲ NAMŲ VAL-BA

pasiskirstė pareigomis: St. Banelis pirm., Kl. Dalinda I vicp. ir sekr., V. Bačėnas II vicep. ir atskaitomybės ved., A. Statulevičius ūkio reikalams, E. Jurkevičienė šėrų atskaitomybės, P. Lelis šėrų vajaus ir lėšų telkimo ir A. Bumbulis kultūros, spaudos ir parengimų

Šiemet L. Namai švenčia dešimt metų veiklos sukaktį, kurią manoma tinkamai paminėti. Minėjimo planą paruošti pavesta A. Bumbuliui.

Nutarta atnaujinti L. Namų šėrų vajų, kuris paskutiniu metu buvo lyg ir sustojęs. Šio reikalo vadovui inž. P. Leliui pavesta paruošti atsišaukimas į visuomenę. 18 tūkst. dol. skola yra didelis stabdys kasmet besiplečiančiam lietuviškam veikimui, nes toms skoloms spaudžiant nenoroms tenka siaurinti tam veikimui dovanai teikimą patalpų.

● **Sutuokti**, kovo 11 d. Šv. Jono par. bažnyčioje, Toronto universitete architektūros mokslus baigę N. Šalkauskaitė su V. Liaču. Vestuvių puota giminių ir artimųjų tarpe įvyko jaunosios tėvų namuose.

UŽSIBAIGĖ REKOLEKCIJOS

Šv. Jono parapijoje rekolekcijas vedė svečias iš Chicagos tėvas Pr. Garšva, MIC, o prisikėlimo parapijoje pravedė žymus pamokslininkas vienuolis domininkonas Tėvas dr Žiūraitis.

Vaišių metu kalbėjo rekolekcijų ved. kun. dr. J. Žiūraitis, vaišių ruošėjų vardu L. Kolvčienė, kleb. T. Placidas, P. Sonda ir parap. komiteto pirmininkas P. Skrinskis. Meninę dalį išpildė mergaičių duetas ir kvartetas, o gražiai besireiškianti dainos mene sol. Sriubiškienė padainavo liaudies dainų ir operos ištraukų. Pabaigai P. Imbrasienė paskaitė iš Nobelio premijos laureatės Gabriela Mistrai kūrybos.

Vakare įvyko religinis koncertas.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS ŽINIOS

Did. ketvirtadienis: iškilmingos mišios prasideda 7.30 v. vakaro.

Did. penktadienis: iškilmingos pamaldos prasideda 7:30 val. vak. Išpažintys klausomos prieš ir per pamaldas.

Did. šeštadienis: Iškilmingos didžiojo šeštadienio pamaldos (ugnies, velykinės žvakės ir vandens pašventinimas bei krikšto įžadų atnaujinimas) prasideda 10.45 val. vakaro ir jos betarpiai sujungiamos su Prisikėlimu, kuris bus 12 val naktį.

Prisikėlimas bus 12 val. nak ir 11 val.

Rūbų vajus tęsiamas toliau. Per pirmą rekol. savaitę suaukota daug ir gražių rūbų. Siuntinių persiuntimui pinigų tačiau suaukota labai nedaug. Kurie galite, prašom prisidėti, ypač tie, kurie neturite atliekamų rūbų. Vieno siuntinio persiuntimas į Suv. Trikampį atseina apie 4.50 dol., įskaitant paštą ir pakavimo medžiagą.

Laikas registruoti vaikučius sutvirtinimo sakramento pamokoms.

Šiame sezone Aušros krepšininkai-es kanadiečių lygose išsikovojo 4 čempionatus ir 6 vice čempionatus.

Balandžio 15—16 d. Torontе įvyks Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynės krepšinio, tinklinio, stalo teniso ir šachmatų šakose. Pirmenybes praves K. S. A. talkininkaujant P. P. S. K. Aušrai ir L. S. K. Vyčiui. Žaidynėse dalyvaus per 300 sportininkų. Suaugusieji nakvynėmis rūpinasi patys (bus rezervuotas viešbutis) gi jauniams ir mergaitėms nakvynes turės parūpinti žaidynių vykdytojai. Todėl iš anksto kreipiamės į visus Toronto lietuvius, prašydami priglausti mūsų mieluosius svečius. Nakvynės reikalingų sąrašai bus paskelbti.

NEMAŽAS SKAIČIUS MŪSŲ TAUTIEČIŲ

skoloms už namus padengti skolinosi iš lietuvių banko „Parama", įkeičiant nekilnojamąjį turtą pirmais morgičiais. Tokios paskolos yra duodamos penkerių metų terminui iš 7 proc. Tačiau jos negali viršyti 25% bendrų indėlių ir, kol atsiranda laisvų šiam reikalui sumų, tenka laukti eilės.

Dabar banko vadovybė rado išeitį ir, neprasilenkiant nuostatams, pirmieji morgičiai iki 10,000 dol. duodami tokiu pat procentu, bet tik 3 metų terminui, po kurių nesumokėtos sumos vėl gali būti prailginamos.

Jau daugelis narių tomis sąlygomis paskolai gauti yra pasinaudoję.

● **Mirė** palangiškis Juozas Giedra, sulaukęs 52 metus, palaidotas Šv. Jono parapijos kapinėse. Velionis paliko liūdinčią žmoną Elzbietą ir nemaža savo gimtosios Palangos draugų bei pažįstamų.

Dr. V. GIRIUNIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
3940 Blvd. Rosemont
RA 7-5552; namų RA 1-0656.

Dr. J. ŠEMOGAS
5441 Bannantyne, Verdun.
Pirmadienį ir ketvirtadienį | 7—9 p. m.
antradienį ir penktadienį | 2—4 p. m.
trečiadienį 2—4 ir 7—9 p. m.
šeštadienį 11—1 p. m.
PO 7-3175; namų DO 6-9582.

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. J. MALISKA
2 biurai:
5441 Bannantyne, Verdun.
1396 St. Catherine St. W. (prie Bishop).
Siute 419, tel. UN 6-8235
Namų tel. DO 6-0682

Nosies, gerklės ir ausų specialistas ir chirurgas
Dr. R. CHARLAND
78 St. Joseph Blvd. W.
VI 2-9958

Dr. E. Andrukaitis
956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

CHIROPRAKTIKAS
RAYMOND MULLEY, D. C.
7708 Edward St.. Suite 2, LaSalle. Tel. DO 5-1090

Dr. V. PAVILANIS
3439 Beaconsfield, N. D. G., Montreal.
HU 1-8437

Dr. A. O. JAUGELIENĖ
Dantų Gydytoja
1410 Guy St., I a. 11 kamb.
WE 2-6662; namų PO 8-8096

ADVOKATAS
STASYS DAUKŠA, LL. D.
4 Notre Dame St. E.
Suite 901
UN 1-8933

ADVOKATAS
JOSEPH P. MILLER,
B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064
Resid.: 40 Lafleur, LaSalle. DO 6-1570

NOTARAS
JUOZAS BERNOTAS
B. A., B. C. L.
215 St. James West, 7 aukštas.
Tel.: AV 8-3115.
Namie 2654 Hogan
Tel.: LA 5-7023, 7—9 v. v

INCOME TAX
Pranas Tautkus,
buvęs mokytojas, turi daug visokių INCOME TAX blankų pildymo patyrimo.
Skambinti nuo pirmadienio iki **šeštadienio OR 4-8996;**
šeštadieniais 1—5 p. m. asmeniškai ar telefonu DO 6-3805 p. A. Matulio bute
7684 Edward St., Ville Lasalle.
Sekmadieniais asmeniškai 1—4 p. m. Kaunas Restorane.
2587 Ontario St. East.
Taipgi tarpininkauja visokių rūšių draudimuose, daro vertimus ir užpildo visokius blankus: pilietybės, valdiškų pensijų ir imigracijos reikalais.

DAINAVOJE
išnuomojamas komercinis sklypas.
Kampinis.
Dviejų vieškelių sankryžoje.
Teirautis WE 5-1266.

TAISAU IR DAŽAU
lengvas mašinas.
Lietuviams nuolaida.
Skambinkite telef. DU 9-0571.
V. Sušinskas.

J. KISIELAITIS
moteriškų rūbų siuvėjas
Užsakymai priimami vakarais ir šeštadieniais.
Darbas garantuotas.
5923 Des Ecores St.
Tel. RA 9-2386.

I. G. ELECTRIC R'd.
Elektros kontraktorius
IGNAS GURČINAS
3260 Curatteau
Montreal. Tel. CL 5-5515

Taupyk ir skolinkis
SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITAS"
Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui. Bankas veikia: **Šiokiadieniais** 1451 Crawford Bridge Ave, Verdun. Rytais — pirmadienį nuo 10 iki 1 val. ir šeštadienį nuo 10 iki 12 val. Vakarais—pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį nuo 7 iki 8 v.
Sekmadieniais Aušros Vartų Parapijos salėje banko patalpose nuo 10.30 iki 1 val.
Pirm. J. Bernotas, AV 8-3111. Ved. D. Jurkus PO 7-4280

DISTR. ESTATE BROKERS
177 Sherbrooke W. VI 2-8501
Pastatai — Žemė
Draudimas — Paskolos
P. Adamonis ...... **RA 2-2472**
Agentai:
F. Yasutis .... **LA 2-7879**
A. Markevičius .... **CR 9-9793**
M. Roth .... **RE 7-9353**
E. Kandt .... **WE 5-5819**
Sekite mūsų skelbimus apie paskirus objektus NL, TZ, Star, LaPress.

MASSON FURS
K. GUDŽIŪNAS
Parduoda gatavus, siuva naujus, remodeliuoja ir taiso senus kailinius paltus.
Vasarai saugus išlaikymas su apdraudimu.
3365 Masson St., Montreal.
Tel. RA 1-6005.